

AKTUELLE

ØKONOMISKE og

SPØRSMÅL

HANDELSPOLITISKE

Nr. 16

September 1983

**Rapport
om
EF**

Utgitt av

Utenriksøkonomisk avdeling — Utenriksdepartementet

Oslo

Logg inn

Bøker

Legg til i mitt bibliotek

Skriv anmeldelse

SKAFF DEG DEN TRYKTE UTGAVEN

Ingen e-bok tilgjengelig

[Amazon.co.uk](#)
[Akademika](#)
[Bokkilden.no](#)
[Gyldendal Norsk](#)
[Norii](#)

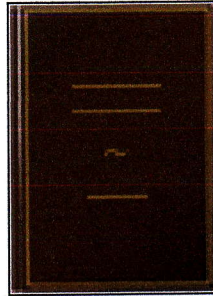
[Finn i et bibliotek](#)
[Alle forhandlere »](#)

Mitt bibliotek

Loggen min

Bøker på Google Play

Rapport om EF

Odd Gunnar Skagestad, Norge.
Utenriksdepartementet. Utenriksøkonomisk avdeling
Utenriksdepartementet, 1983 - 69 sider

0 Anmeldelser

8+1 0

Hva folk mener - [Skriv en omtale](#)

Vi har ikke funnet noen omtaler på noen av de vanlige stedene.

Bibliografisk informasjon

Bøker

Legg til i mitt bibliotek ▾

Skriv anmeldelse

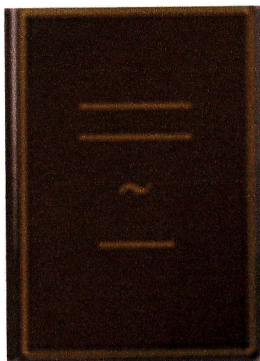

Skaff deg den trykte utgaven

Rapport om EF

Ingen e-bok tilgjengelig

Amazon.co.uk
Akademika
Bokkilden.no
Gyldendal
Norsk
Norli

Finn i et bibliotek

Alle

forhandlere »

Odd Gunnar Skagestad, Norge. Utenriksdepartementet.

Utenriksøkonomisk avdeling

Utenriksdepartementet, 1983 - 69 sider

0 Anmeldelser

Mitt bibliotek

Loggen min

Bøker på

Google Play

Hva folk mener - [Skriv en omtale](#)

Vi har ikke funnet noen omtaler på noen av de vanlige stedene.

Bibliografisk informasjon

Tittel	Rapport om EF <i>Volum 16 av Aktuelle Økonomiske og Handelspolitiske Spørsmål, Utg. av Utenriksøkonomisk Avdeling, Utenriksdepartementet</i> <i>Volum 16 av Aktuelle økonomiske og handelspolitiske spørsmål</i>
Forfattere	Odd Gunnar Skagestad, Norge. Utenriksdepartementet. Utenriksøkonomisk avdeling
Utgiver	Utenriksdepartementet, 1983
ISBN	8271771477, 9788271771478
Lengde	69 sider

Eksporter
sitat[BiBTeX](#) [EndNote](#) [RefMan](#)

Om Google Google Bøker - Retningslinjer for personvern - Vilkår for bruk -
Informasjon for utgivere - Rapport et problem - Hjelp - Nettkart - Google Hjem

R A P P O R T

OM

DE EUROPEISKE FELLESSKAP

I N N H O L D

	SIDE
FORORD	4
KAP. 1. SUMMARISK BESKRIVELSE AV UTVIKLINGEN I EF I 1982	6
1.1. Fellesskapet i 1982	6
1.2. De eksterne forbindelser	8
1.3. Det politiske samarbeid	15
1.4. Den institusjonelle utvikling og Den europeiske akt	17
1.5. Utvikling av fellesskapspolitikken	22
KAP. 2. GRUNNLAGET FOR NORGES FORBINDELSER MED EF	27
KAP. 3. HANDELSAVTALENE, HANDELSPOLITISKE SPØRSMÅL OG SAMHANDELEN	31
3.1. Handelsavtalen Norge-EØF	31
3.2. Avtalen mellom Norge og EKSF	35
3.3. Andre handelspolitiske spørsmål	36
3.4. Innpassing av Spania og Portugal i handelsavtalene ved utvidelsen av EF	39
3.5. Samhandel	41
KAP. 4 . FISKERISPØRSMÅL	45
4.1. EF-fiskerier og fiskeripolitikk	45
4.2. Handelspolitiske fiskerispørsmål	50
4.3. Fiskeriforbindelsene Norge-EF	52
4.4. Gjennomføringen av kvoteprotokollene	53
4.5. Kvoteavtalen Norge-EF for 1982	55
4.6. Sel	57

KAP. 5. SAMARBEID PÅ OMRÅDER UTENFOR HANDELSAVTALENE OG FISKERIAVTALEN. BILATERALE KONTAKTORDNINGER PÅ ULIKE FAGFELTER	59
5.1. Skipsfart	60
5.2. Luft-, land- og kysttransport	60
5.3. Miljøvern	60
5.4. Bistands- og nord/syd-spørsmål	61
5.5. Olje- og energispørsmål	62
5.6. Økonomisk og monetær politikk	63
5.7. Forbrukerpolitikk	64
5.8. Vitenskapelig og teknisk samarbeid (COST)	64
5.9. Industripolitiske spørsmål	65
5.10. Norges forhold til det europeiske valutasamarbeid	66
KAP. 6. GENERELLE SLUTTBEMERKNINGER	68

VEDLEGG TIL RAPPORTEN

1. Alminnelige opplysninger

- 1.1. De Europeiske Fellesskap. Offisielle norske
navn og forkortelser. Alminnelig språkbruk
- 1.2. Offisielle navn og forkortelser på ulike
språk
- 1.3. Den europeiske regneenhet ERE og den
europeiske valutaenhet ECU
- 1.4. EFs offisielle publikasjoner. Abonnement/
bestilling

2. Samhandelen Norge-EF.

3. Brevveksling mellom Norge og EF om handelen med
stål og stålprodukter i 1983.

FORORD

Formålet med dette heftet er å gi en sammenfattende beskrivelse av utviklingen i EF-samarbeidet i året 1982. Noen streng avgrensning i tid til året 1982 er ikke fulgt. Rapporten dekker således i stor grad sentrale begivenheter frem til sommeren 1983. Perspektivet er dobbelt: Foruten en kortfattet omtale av den interne utvikling i EF legges særlig vekt på forholdet Norge-EF. Man har da prioritert de traktatbaserte, økonomiske forbindelser samt de kontakter som har utviklet seg i forlengelsen av - og delvis på siden av - dette grunnlag. Det politiske samarbeid (EPS) omtales således bare i den grad det har fått direkte innvirkning på Fellesskapets økonomiske forbindelser med tredjeland.

Når det ellers gjelder utviklingen i EPS og kontaktene mellom Norge og EPS, vises til Utenriksdepartementets skriftserie "Aktuelle utenrikspolitiske spørsmål", der dette tema er behandlet i hefte nr. 14. Dette blir ajourført.

Det foreliggende hefte er et ledd i videreføringen av det informasjons- og utredningsarbeid vedrørende europeiske spørsmål som tidligere ble utført av Regjeringens arbeidsutvalg for de europeiske markedsspørsmål (Markedsutvalget). Dette utvalget hadde i 1960-årene og inntil 1972 som hovedfunksjon

å gi norske myndigheter relevant informasjon om utviklingen innen EF med sikte på de da forestående norske forhandlinger med EF, først om medlemskap, senere om handelsavtalene. Fra 1973 av var Markedsutvalgets mandat å utarbeide hvert år "en oversikt over utviklingen i EF-samarbeidet med særlig vekt på de saksområder som er av interesse i forbindelse med gjennomføringen av Norges handelsavtale med EF." Ettersom frihandelsavtalene vil være fullt gjennomført fra utgangen av 1983, var utvalgets mandat blitt mindre aktuelt, og det ble derfor i januar 1983 besluttet oppløst. Samtidig overlot Regjeringen til utenriksdepartementet - i samråd med berørte departementer og instanser - å koordinere informasjons- og utredningsarbeidet vedrørende europeiske spørsmål på myndighetsplan.

Denne rapport utgjør et eget hefte (nr. 16) i skriftserien "Aktuelle økonomiske og handelspolitiske spørsmål", som utgis av Utenriksdepartementets Utenriksøkonomiske Avdeling. De synspunkter og vurderinger som kommer til uttrykk, gjenspeiler ikke nødvendigvis på alle punkter utenriksdepartementets avveininger og syn.

Arbeidet med dette heftet har vært koordinert av Utenriksdepartementets 1. økonomiske kontor. Ansvarlig for redigeringen har vært konsulent Odd Gunnar Skagestad. Foruten kontorets egne bidrag

omfatter heftet bidrag fra Handelsdepartementet,
Fiskeridepartementet samt Norges ambassade i
Brussel.

KAP. 1. SUMMARISK BESKRIVELSE AV UTVIKLINGEN I EF I 1982

1.1. Fellesskapet i 1982

Femogtyveårsjubileet for undertegningen av EØF-
og EURATOM-traktatene ble feiret i mars. Tidspunktet
innbød ikke til de mest høystemte manifestasjoner.
Den økonomiske krise som har holdt Fellesskapet i
et jerngrep de seneste år, hadde ikke vist tegn
til lysning. Arbeidsløshetstallene var fortsatt i
rask økning og oversteg ved slutten av året
12 millioner - en økning på nye 2 millioner.

Fellesskapet sto samtidig i sterke indre stridigheter
om budsjettproblemer og restrukturering og var
engasjert i dyptgående kontroverser på det
internasjonale økonomiske og handelspolitiske plan,
særlig i forholdet til USA.

Året 1982 vil ikke kunne registreres i Fellesskapet
for noe bidrag av betydning til dets videre
utvikling. De ambisiøse målsettinger for
30. mai-mandatet som bl.a. tok sikte på reformer

for å finne varige løsninger på EFs budsjettproblemer, kom ikke særlig nærmere sin oppfyllelse. Etableringen av den felles fiskeripolitikk, som forutsetningsvis skulle ha skjedd før årets utgang, var på dette tidspunkt i ferd med å utarte til fysisk konfrontasjon på havene. Lykkeligvis fant man i januar 1983 den kompromissløsning som etablerte "det blå Europa".

Den heldige utgang på fiskeristriden er imidlertid et eksempel på Fellesskapets betydelige konfliktløsende evne. Dette ble også demonstrert ved en rekke andre anledninger i det foreløpne år. I de vanskelige tider har Fellesskapet riktignok ikke vært i stand til å gjøre store fremskritt, men har likevel vist en forbausende styrke i løsningen av interne interessekonflikter og i bevaringen av det som er oppnådd.

Det har likeledes vært overraskende i hvilken grad Fellesskapet har måttet å samordne sine interesser i forbindelsene utad under de betydelige handelspolitiske konflikter som preget 1982. På dette plan har Fellesskapet etablert seg i en sterkere posisjon, som må ventes å bli av varig karakter. Meget av dette skyldes utvilsomt et aktivt politisk samarbeid innenfor EPS, og utviklingen av et virksomt samspill mellom EPS og samarbeidet innen Fellesskapets egentlige kompetanseområde.

1.2. De eksterne forbindelser

De proteksjonistiske strømninger og handelspolitiske spenninger som den økonomiske krise skaper i trekantforholdet EF-USA-Japan var inntil utgangen av 1981 holdt relativt godt i sjakk ved det mønster av konsultasjoner og politiske besøk som er utviklet de seneste år. I tillegg tok EF initiativet til trekant-drøftelser (de såkalte "trilaterale" drøftelser), som Canada senere også tiltrådte, for å forsøke å fjerne konfliktene før de ble for uhåndterlige. Disse møter har dog etterhvert vist seg lite virksomme og omfattes ikke lenger med samme interesse fra Fellesskapets side. Begivenhetsrekken i 1982 har også i seg selv bidratt til å bringe problemene tilbake i de bilaterale spor.

De handelspolitiske konflikter mellom EF og USA var i 1982 alvorligere enn noen gang siden opprettelsen av Fellesskapet. Dette skyldes ikke bare konfliktenes reelle innhold, men også rent psykologiske reaksjoner på unilaterale tiltak fra USA's side, som ble iverksatt på tidspunkter da man trodde det forelå politisk enighet om løsninger ved dialog og forhandlinger. Dette tilspisset situasjonen og vanskeliggjorde løsningene.

Den farlige utvikling startet da den amerikanske

administrasjon ved årets begynnelse innledet en vidtfaavnende anti-dumping og statsstøtte-undersøkelse mot Fellesskapets ståleksport, bare få uker etter et multiministerielt møte mellom USA og Kommisjonen der utenriksminister Haig hadde tatt til orde for en "elegant dialog". Utover vinteren trappet USA opp sine angrep på Fellesskapets eksport av landbruksvarer og satte EF under press for å oppgi det sibirske gassrørledningsprosjekt. Samtidig ble det lansert en rekke forslag med henblikk på GATTs ministermøte som EF vanskelig kunne akseptere. Innenfor EF vokste etterhånden frem en økende kritikk av den amerikanske økonomiske og monetære politikk, som EF hevdet skapte hindringer for stimuleringen av realinvesteringer og økonomisk oppsving.

Dette var posisjonene forut for det økonomiske toppmøte i Versailles som man håpet ville gi en anledning til å få president Reagan til å lytte og forstå. Stikk i strid med forventningene fortsatte USA på samme kurs. Ved at aksjonen mot EFs ståleksport ble videreført og ved at president Reagan uventet utvidet embargoen på utstyr til det sibirske gassrørledningsprosjekt til å omfatte amerikanske datterbedrifter og lisensinnehavere innenfor EF, fikk konflikten en ren politisk dimensjon.

Takket være bemerkelsesverdig solidaritet og fast

opptreden fra EFs side, klarte man gjennom en hektisk politisk og diplomatisk aktivitet utover høsten å snu utviklingen. I stålstriden skjedd dette riktig nok i form av et selvbegrensningsarrangement som skal gjelde frem til utgangen av 1985. Embargoen på utstyr til gassrørledningen ble opphevet av president Reagan, mens EF gikk med på å underkaste visse aspekter av østhandelen studier i relevante fora.

Problemene på landbrukssektoren sto imidlertid fremdeles uløste og bidro til å vanskeliggjøre GATTs ministermøte. En direkte konfrontasjon ble imidlertid unngått ved at man ble enige om videre bilaterale forhandlinger. En møteplan for disse ble fastlagt på et møte mellom USA og Kommisjonen i desember, som forløp i en god atmosfære. De videre forhandlinger ble vanskeliggjort ved at USA foretok subsidierte salg av landbruksprodukter på tradisjonelle EF-markeder. EFs linje er å komme til minnelige ordninger som kan forhindre en subsidiekrig, uten at man røkker ved grunnprinsippene i den felles landbrukspolitik. De bilaterale forhandlinger ble avsluttet sommeren 1983 med enighet om å føre drøftelsene videre i GATT.

Før konfliktene med USA var det i særlig grad ubalansen i handelen med Japan som utgjorde Fellesskapets fremste handelspolitiske problem.

Mangelen på håndfaste resultater av de politiske kontakter i 1981 førte til at EFs råd bestemte seg for en skjerpet fremgangsmåte ved å iverksette bilaterale konsultasjoner under GATTs artikkel XXIII. Fellesskapet fremmet her en rekke spesifikke krav om bedret adgang til det japanske marked og krevde dessuten moderasjon av den japanske eksport av flere sensitive produkter. Også krav til den japanske økonomiske og monetære politikk ble fremsatt.

Disse konsultasjoner, som etterhånden kom i skyggen av kontroversene med USA, førte ikke til resultater som EF kunne anse som tilfredsstillende selv om Japan ved tre anledninger iverksatte lettelser i adgangen til sitt marked.

I desember besluttet EF å forsterke presset ved å utvide kravene overfor Japan om importlettelse og eksportmoderasjon. En intens serie av bilaterale forhandlinger førte i februar 1983 til en overenskomst som fellesskapet aksepterte, i det minste som en foreløpig løsning. Konsultasjonene i GATT kan imidlertid bli brakt over på det multilaterale plan og videreført, mens bilaterale arbeidsgrupper skal arbeide videre med handelsspørsmål og industrielt samarbeid. Resultatet av denne aksjon registreres som en betydelig seier for kommisjonen og fellesskapslinjen idet tilsvarende innrømmelser

fra Japansk side neppe kunne vært oppnådd av enkelte medlemsland.

Sett på bakgrunn av det spente forhold til USA og Japan fortoner forbindelsene mellom EFTA-landene og EF seg som nokså problemløse, noe som også fikk uttrykk i en bredt utformet erklæring som Rådet sendte ut for å markere tiårsjubileet for frihandelsavtalene. Erklæringen uttrykker Fellesskapets ønske om å videreføre samarbeidet med EFTA. EFTAs ministerråd gav i november et positivt svar på dette utspill.

Likevel må det konstateres at videreføringen av samarbeidet om de såkalte 2.-generasjons spørsmål - dvs. de praktiske spørsmål som går utover frihandelsavtalenes formelle rammer - går meget langsomt. Vanskeligheten med å få arrangert et ministermøte med deltakelse fra alle 17 land som en markering av tiårsjubileet viser at muligheter og fordeler ved et utvidet samarbeid ikke i tilstrekkelig grad har nådd frem i den politiske bevissthet hos alle medlemsland. Det er dessuten klart understreket at konkrete initiativer til et utvidet samarbeid må komme fra EFTA-landene selv.

Begivenhetene i Polen la en sterk demper på østhandelen og ledet Fellesskapet i mars 1982 til å vedta restriksjoner på importen fra Sovjetunionen.

Restriksjonene var av begrenset økonomisk rekkevidde, men refererte likevel et klart politisk signal idet det her kom et brudd på den gradvise liberaliseringspolitikk som EF har fulgt i østhandelen. Fellesskapet motsatte seg imidlertid USAs krav om mer vidtgående tiltak og sto fast på gjennomføringen av gassleveransene fra Sovjetunionen og det sibirske rørledningsprosjekt. De studier i OECD, IEA og COCOM som er blitt igangsatt etter den kontrovers med USA som fulgte vil likevel kunne påvirke utformingen av Fellesskapets østhandelspolitikk. I de direkte forbindelser mellom EF og østblokken var det i 1982 fortsatt ingen utvikling.

Forholdet til utviklingslandene undergikk generelt sett ingen store endringer. Under Falklandskrigen stoppet dialogen med Latin-Amerika helt opp. En samarbeidsavtale med Brasil trådte imidlertid ikraft 1. oktober 1982 og det arbeides nå aktivt med å få slutført en tilsvarende avtale med Andespaktlandene. Det har som kjent vært full stillstand i Den euro-arabiske dialog siden november 1981. Forbindelsene med ASEAN-landene er derimot i rask utvikling. Videre ble det i 1982 undertegnet nye finansprotokoller (de andre i rekken) under samarbeidsavtalene mellom EF og Maghreb og Mashreq-landene.

Under Lome-konvensjonen kom Stabex-systemet inn i

en finansiell krise som følge av eksportsvikten i en rekke ACP-land. Etter lange forhandlinger kom man til enighet om en betydelig økning av ressursene utover de avtalefestede rammer.

Kommisjonen har fremlagt en melding til Rådet om utviklingspolitikken for det kommende tiår. Dette såkalte Pisanimemorandum har bl.a. sammenheng med den forestående revisjon av Lome-konvensjonen, og inneholder forslag til endringer av bistandsmålsettingen, metoder og institusjonelle rammer. Samarbeidet med andre utviklingsland, d.v.s. de såkalte ikke-assosierte u-land (spesielt i Asia), foreslås også styrket.

Under presset av den økonomiske krise og klare proteksjonistiske strømninger i enkelte medlemsland har Fellesskapets handelspolitikk dreiet i en markert defensiv retning. Klarest kom dette til uttrykk på GATTs ministermøte der Fellesskapet motsatte seg å gå med på nye forpliktelser til liberalisering utover resultatene fra Tokyo-runden. Særlig kraftig var Fellesskapets forsvar av den felles landbrukspolitik og eksporten av landbruksprodukter. Fellesskapet er imidlertid av den oppfatning at resultatet av ministermøtet var realistisk under de rådende forhold.

Parallelt med denne defensive linje kan det imidlertid registreres en mer betenkelig økning

av tilbøyeligheten til "ordninger" av utenrikshandelen som i realiteten representerer kartelliseringer. På tekstilområdet, der dette har lang tradisjon, inntok EF under de bilaterale MFA-forhandlinger en meget restriktiv linje. Hardere betingelser for de store leverandørland ble fremtvunget under reell trussel om å gå fra multifiberavtalen. Arrangementene med USA og Japan er nye eksempler på at deling av markedene er i ferd med å aksepteres som noe normalt. Det er samtidig neppe tvilsomt at anti-dumping og anti-statsstøtte-saker, som er i sterk økning, i en viss grad tjener samme formål. Økende oppslutning om krav til skjerping av handelslovgivningen er et ytterligere tegn på at intervensjonspolitikken er i fremmarsj.

1.3. Det politiske samarbeid (EPS)

Emnemessig har samarbeidsaktiviteten i 1982 i hovedsak dreiet seg om øst/vest-forholdet, særlig begivenhetene i Polen, samt Midt-Østen og Falklands-krigen.

De Ti reagerte kraftig på utviklingen i Polen både ved felles kommunikeer og ved iverksettelse av økonomiske sanksjoner mot Sovjetunionen, riktignok i begrenset omfang. Hellas deltok imidlertid ikke i sanksjonene, og Danmark inntok forsåvidt også

et særstandpunkt ved at sanksjonene der ble innført ved nasjonal lovgivning. De Ti markerte på den annen side uvilje mot å følge den hårdere linje som USA gjorde seg til talsmann for, noe som bidro til å fordype de politiske motsetninger i det transatlantiske forhold. Det politiske samarbeid mellom De Ti ble her satt på sin hittil vanskeligste prøve.

Forsåvidt angikk situasjonen i Midt-østen, var oppmerksomheten i årets første måneder konsentrert om Israels tilbaketrekning fra Sinai. Fire av medlemslandene besluttet å delta i den multinasjonale styrke. Israels invasjon av Libanon utløste en kraftig fordømmelse fra De Ti's side og EF utsatte ikrafttredelsen av den nye finansprotokoll under Samarbeidsavtalen EØF-Israel.

Falklands-konflikten har prinsipiell interesse, idet EPS for første gang ble tatt i bruk i forbindelse med at en medlemsstat anmodet om støtte i en væpnet konflikt. Det var overraskende for motparten i konflikten at De Ti umiddelbart reagerte med å gi uttrykk for politisk solidaritet med Storbritannia. Denne solidaritet fikk praktisk utslag i omfattende økonomiske tiltak, selv om oppslutningen om disse sanksjoner mot slutten av krigen begynte å smuldre opp. Det må tas i betraktning at De Ti's reaksjoner belastet deres forhold ikke bare til Argentina,

men til Latin-Amerika som helhet, dog uten at dette siste trenger å bli varig.

Ser man på året som helhet, må det kunne fastslås at EPS har vært i utvikling både organisatorisk og når det gjelder politisk tyngde. Samspillet mellom EPS og det avtalefestede samarbeid er markert bedret og gir økte muligheter for raske reaksjoner.

1.4. Den institusjonelle utvikling og Den europeiske akt

Genscher/Colombo-planen om en Europeisk Akt, som skulle utgjøre en eventuell forløper til "Den europeiske Union", ble i utgangspunktet ikke levnet særlig større sjanser enn sine forgjengere, til tross for sine mindre ambisiøse målsettinger. Den forestående utvidelse med Portugal og Spania vil trolig bidra ytterligere til pluralisme, slik at forutsetningene for en styrking av det overnasjonale element neppe blir bedret. Det belgiske formannskap gjorde imidlertid store anstrengelser i sin periode for å presse saken fram, slik at den ved flere anledninger kom opp til drøftelse på utenriksministerplanet. Under den danske formannskapsperiode lå arbeidet mer eller mindre nede, mens utenriksminister Genscher senere satte meget inn på å få til en

avklaring under det tyske formannskap i første halvår 1983.

Det var i første rekke Danmark, men også Frankrike og Storbritannia, som var generelt skeptiske og som tok forbehold på flere punkter, særlig til forslagene om avstemningsreglene i Rådet. Denne motstand førte til at det endelige produkt, den høytidelige erklæring om Europeisk Union, som ble vedtatt på Det europeiske Råds møte i juni 1983, ble nokså utvannet i forhold til det opprinnelige forslag. Erklæringen representerer likevel et nytt skritt i retning av å styrke og utvide det uformelle politiske samarbeid mellom medlemslandene og å etablere en nærmere institusjonell sammenknytning mellom dette samarbeid og samarbeidet innen rammen av traktatene.

Parallelt med dette arbeid har Parlamentet satt igang utarbeidelsen av et formelt utkast til endring av fellesskapets traktater som skal fastlegge institusjonenes rolle og kompetanse i Den europeiske Union. Det nye traktatforslaget tenkes forelagt medlemsstatene til ratifikasjon før valgene på nytt Europa-parlament i mai 1984. Det er imidlertid neppe realistisk å vente at dette initiativ vil bringe konkrete resultater.

Konflikten mellom Parlamentet og Rådet om

kompetanse-forholdet har forårsaket flere tilspissede situasjoner i løpet av året. Parlamentet ønsker lovgivende myndighet, noe det ikke har etter traktatene. Dets vesentligste beføyelse er knyttet til bevilgning av såkalte ikke-obligatoriske utgifter (d.v.s. utgifter som ikke automatisk følger av EFs rettsakter, først og fremst landbruksutgiftene (CAP)) på Fellesskapets budsjett, der det i realiteten har det siste ord. Parlamentet har derimot ingen kontroll over budsjettets inntektsside, d.v.s. Fellesskapets ressurser, og Rådet har den endelige beslutningsmyndighet når det gjelder de obligatoriske utgifter.

Som følge av store kontroverser over 1982-budsjettet ble det åpnet drøftelser mellom Parlamentet, Rådet og Kommisjonen om budsjettprosedurene. Disse drøftelser varte i flere måneder og endte med en felles erklæring i juni 1982, hvis vesentligste innhold dreier seg om klassifiseringen av obligatoriske og ikke-obligatoriske utgifter.

En ny strid brøt ut like før jul da Parlamentet i sin helhet forkastet tilleggsbudsjettet for 1982 med de budsjettkorreksjoner som var blitt nødvendige for å iverksette kompromisset om det britiske og tyske budsjettbidrag (se nedenfor). Denne manøver innbrakte Parlamentet en betydelig seier, idet Rådet, for å komme ut av den tvangssituasjon det

befant seg i, ikke bare måtte endre tilleggsbudsjettet, men også godta alle endringer Parlamentet hadde gjort i 1983-budsjettet. Dertil måtte Rådet love å fremlegge langsiktige løsninger på det britiske budsjettproblem. Kommisjonen har i vid utstrekning stilt seg på parti med Parlamentet i denne strid, og har talt til fordel for at Parlamentet får mer å si når det gjelder budsjettets inntektsside.

Parlamentet har for første gang tatt i bruk Romtraktatens artikkel 175 og brakt Rådet inn for Domstolen for dets unnlatelser på transportpolitikens område. Også her har kommisjonen tilkjennegitt at den solidariserer seg med Parlamentet.

Fastsettelsen av en ensartet valgordning i alle medlemsland ved valg til Europaparlamentet er et annet stridsspørsmål mellom Rådet og Parlamentet. Det ser ikke ut til at Rådet klarer å bli enig om det forslag Parlamentet har fremmet.

En ny europeisk institusjon så dagens lys ved at medlemslandene under jubileumsmøtet i mars undertegnet avtalen som oppretter Den europeiske stiftelse. Stiftelsen, som er et selvstendig internasjonalt rettssubjekt, har sitt sete i Paris og skal ha til oppgave å fremme europeisk kulturarv.

Mens Grønland etter folkeavstemningen i februar

1982 er på vei ut av Fellesskapet, har spekulasjonene rundt Hellas' fremtidige status kommet til opphør. De greske krav om spesielle tiltak for å tilpasse økonomien til Fellesskapet har generelt møtt en velvillig innstilling. Rådet har nå til behandling en melding fra Kommisjonen der det foreslås konkrete tiltak uten at man går utover rammene for traktatene og tiltredelsesavtalen.

Tiltredelsesforhandlingene med Spania og Portugal begynte egentlig å skyte fart først under det belgiske formannskap ved at en serie "minipakker" omfattende de minst kontroversielle dossierer ble ferdigbehandlet. Senere, og etter at man er kommet over til de vanskeligere saksfelter, har fremdriften vært dårlig. Man regner nå med at utvidelsen tidligst kan finne sted fra 1985, d.v.s. ett år senere enn det uoffisielle forhandlingsmål man hadde satt seg. Etter toppmøtet i Stuttgart i juni 1983 er det blitt helt klart at det ikke kan bli noe virkelig forhandlingsgjennombrudd før Fellesskapet har løst problemene med sine egne ressurser (se nedenfor), idet Spanias og Portugals medlemskap vil medføre økte nettoutgifter på Fellesskapets budsjett.

1.5. Utvikling av fellesskapspolitikken

Det må medgis at forutsetningene for at fellesskapet skulle klare å nå fram til et virkelig gjennombrudd for fellesskapets "annen generasjon" i 1982 langt fra var de beste. Regjeringskifter fant sted i halvparten av medlemslandene, og den økonomiske situasjon forandret seg fra vondt til verre.

Den økonomiske vekst i EF utgjorde bare 0,3%, og arbeidsløsheten steg til nye høyder. Økningen i den interne etterspørselen var svak, og investeringene gikk ytterligere ned. De offentlige underskudd og gjeldsbetjeningsbyrden økte betydelig i enkelte medlemsland tross for store anstrengelser for å begrense de offentlige utgifter. De løpende betalingsunderskudd minket noe takket være en bedring i bytteforholdet, men målt i volum økte importen sterkere enn eksporten. En viss nedgang i inflasjonsraten representerte det eneste lyspunkt.

På denne bakgrunn er det skuffende at fellesskapet ikke synes å ha oppnådd noen særlig større grad av tilnærming i den økonomiske politikk enn tidligere til tross for den koordineringsaktivitet som utfoldes.

Heller ikke har det vært noen vesentlig fremgang i videreutviklingen av valutasamarbeidet. Den

planlagte overgang til den annen og institusjonelle fase av EMS i 1982 er blitt utsatt, og bare visse mindre utbygginger innenfor den eksisterende institusjonelle rammen ble iverksatt. I realiteten konstaterte man at det kreves en sterkere økonomisk konvergens før man kan komme videre. Dessuten bør Storbritannia slutte seg til EMS før den nye fase iverksettes, men den britiske regjering har hittil ikke signalisert at dens tiltrødelse er umiddelbart forestående.

Under de to kursjusteringer som ble gjennomført i 1982, devalueringen av den belgiske og luxembourgiske franc og den danske krone og revalueringen av den tyske mark og den nederlandske gylden, fungerte EMS etter forutsetningene.

Den omfattende pakkeløsning som det var lagt opp til under arbeidet med 30. mai-mandatet, omfattende ny fellesskapspolitikk, restrukturering av landbruksutgiftene og løsning av det britiske budsjettproblem, syntes ved inngangen til 1982 å ha en rimelig sjanse til å komme i havn. På britisk side holdt man imidlertid igjen på tross av at de øvrige medlemsland utviste en betydelig kompromissvilje. Dessuten blokkerte britene forhandlingene om landbruksprisene for 1982-sesongen for å sette de øvrige land under press.

Situasjonen tilspisset seg gradvis utover våren og nådde et klimaks da det belgiske formannskap fikk gjennomført avstemning i Rådet om landbruksprisene, på tvers av den avstemningspraksis som har vært fulgt siden Luxembourg-forliket fra 1966.

Den politiske og institusjonelle krise som truet, ble imidlertid raskt avverget da britene få dager senere aksepterte et kompromiss i budsjettstriden med virkning for 1982. Det inngikk også i kompromisset at Tyskland bare skulle betale halvdelen av sin normale andel av kompensasjonen til Storbritannia. Ved dette kompromis spilte Fellesskapets holdning i Falklands-krigen en betydelig rolle. Den langsiktige løsning av budsjettproblemet ble imidlertid utsatt til senhøsten. Om forslagene til ny fellesskapspolitikk var alt i det uvisse.

Det tok atskillig tid å bli enig om de tekniske løsninger for refusjon til Storbritannia og Tyskland. Som nevnt foran kom Rådet dessuten i kontrovers med Parlamentet om denne sak.

Spørsmålet om den langsiktige løsning av budsjettproblemene ble ikke tatt opp av det danske formannskap, og det tyske formannskap ønsket å få Forbundsvalgene bak seg før det ga seg i kast med saken. Årsaken var at man i realiteten ikke kunne komme noen vei før man samtidig fant løsning

på problemet med Fellesskapets fremtidige ressurser, og her hadde det tyske formannskap klart sagt fra at raske avgjørelser ikke kan påregnes.

Med sin nåværende utgiftsstruktur vil det ikke gå mer enn ett år før budsjettet stanger i det såkalte momstak (1% av medlemsstatenes moms-grunnlag), som i dag utgjør den overveiende del av Fellesskapets egne ressurser. Hvis Spania og Portugal i dag hadde vært medlemmer, ville denne situasjonen allerede vært inntrådt.

Kommisjonen tok i mai 1983 et klart standpunkt for heving av moms-taket. Den tyske regjering tilkjennega at den ville gå imot dette, idet man hevdet at det må skapes rom for ny politikk ved innsparing på landbruksbudsjettet. Til tross for sitt sterke engasjement for politisk samarbeid i Europa, synes Tyskland å være mindre interessert i å bygge ut samarbeidet innenfor de økonomiske sektorer. Storbritannia syntes å innta tilsvarende holdninger, men noe mindre dogmatisk. For britene var hovedpoenget å presse igjennom reduksjonen av budsjettbidraget. På den andre ytterfløy sto de land som motsetter seg endringer av den felles landbrukspolitik, i første rekke Frankrike og Italia.

Dette var fortsatt situasjonen før toppmøtet i

Stuttgart. Her opplevde man på nytt at det britiske budsjettproblem la beslag på mesteparten av deltakernes tid og energi. Løsningen av spørsmålet om Fellesskapets fremtidige ressurser ble skjøvet ytterligere fremover i tid og i realiteten underordnet en full gjennomgang av Fellesskapets eksisterende politikk, særlig på landbrukssektoren, med henblikk på innsparinger. Slutføring av tiltredelsesforhandlingene og utvikling av ny fellesskapspolitikk ble satt i direkte sammenheng med ressursspørsmålet. Ved en spesialprosedyre i form av en serie rådsmøter på utenriksministerplanet frem til høstens toppmøte i Aten håper man nå å komme til enighet om dette problemkompleks.

Fellesskapets videre utvikling sto i 1982 nokså stille. En viss bevegelse synes imidlertid å være kommet i utbyggingen av det interne marked, der situasjonen i en lang årrekke har vært helt fastlåst. Det dreier seg likevel mer om å rydde bort gamle unnlåtelsessynder enn å etablere nye dimensjoner i fellesskapspolitikken, og drivkraften er mer enn noe annet konkurransen fra omverdenen. Frankrike blokkerer fortsatt en rekke vedtak som er nærmest slutbehandlet for å presse gjennom en skjerpelse av Fellesskapets handelspolitiske lovgivning.

På ett område, den felles fiskeripolitikk, opplevde man et gjennombrudd etter forhandlinger som hadde

strukket seg over hele 6 år. De midlertidige arrangementer som var fastsatt i tiltrødelsesavtalene av 1972 utløp ved utgangen av 1982. På dette tidspunkt var ni medlemsstater blitt enige om grunnforordningene, mens Danmark holdt stand alene fram til slutten av januar 1983. Det kompromiss som da ble etablert inneholdt bare utbetydelige justeringer av den løsning flertallet hadde godtatt. Forordningene gjelder for 10 år, med adgang til fornyelse for ytterligere 10 år.

Enigheten og en felles fiskeripolitikk innebærer imidlertid ikke at gjennomføringen vil foregå problemløst. Dette har man til fulle kunnet konstatere bl.a. ved den interne fordeling av fangstkvoter.

KAP. 2. GRUNNLAGET FOR NORGES FORBINDELSER MED EF

Helt siden De Europeiske Fellesskap (EF) ble opprettet i og med Roma-traktaten av 25. mars 1957, har forholdet til denne organisasjonen spilt en sentral rolle for Norges utenriksøkonomi.

Norges nåværende forhold til EF ble i hovedsak fastlagt i og med folkeavstemningen 25. september 1972, som gav et flertall mot norsk EF-medlemskap (53,5% nei, 46,5% ja). I stedet for medlemskap

sluttet Norge i 1973 to handelsavtaler med henholdsvis Det Europeiske Økonomiske Fellesskap (EØF) og med Det Europeiske Kull- og Stålfellesskap (EKSF). I og med denne tilknytningsformen har Norge vært trukket med i den handelspolitiske integrasjonsprosess som har foregått i Vest-Europa med EF som en sentral aktør. I de senere år har det dessuten funnet sted en utvikling i retning av et utvidet samarbeid Norge-EF utover det som handelsavtalene uttrykkelig omhandler. Riktignok gir art. 32 i handelsavtalen med EØF de kontraherende parter anledning til "å utvide forbindelsene som er opprettet ved Avtalen, til å omfatte områder som ikke dekkes av denne". Denne såkalte "utviklingsklausul" er imidlertid ikke blitt benyttet. Det utvidede samarbeid Norge-EF som faktisk er kommet i stand, henger snarere sammen med Norges EFTA-medlemskap og med utviklingen i forholdet mellom EF og EFTA. Hele området EF-EFTA ble i juli 1977, med visse unntak, et tollfritt område for industriprodukter. I denne forbindelse rettet EFTA-landene en invitasjon til EF om et nærmere samarbeid (Wien-erklæringen mai 1977). Dette utspillet - og EFs positive reaksjon - la grunnlaget for at den norske regjering 30. mai 1979 overleverte EF-Kommisjonen et memorandum om de områder utenfor handelsavtalen som Norge ønsket å prioritere i det videre samarbeid med EF (økonomisk politikk, industripolitikk, olje- og energispørsmål, vitenskap og teknologi, transport, skipsfartsspørsmål,

samarbeid med utviklingslandene og miljøvern).

Regelmessige kontakter er nå etterhvert blitt etablert mellom norske fagmyndigheter og EF innen de fleste av disse områdene.

I tillegg har man fått øket politisk kontakt. Etter forslag fra Kommisjonen ble man i november 1980 enige om å etablere en ny møteform på politisk nivå ("høynivåmøtet") mellom Norge og EF. Et slikt møte skal holdes en gang årlig normalt til erstatning for ett av de to årlige blandede-komite-møter under handelsavtalene. Slike høynivåmøter har senere funnet sted i Oslo 26. juni 1981, i Brussel 28.-29. juni 1982 og i Moss 10.-11. juli 1983, med deltagelse av Kommisjonens visepresident og fra norsk side Utenriksministeren, ledsaget av Handelsministeren.

Stikkordsmessig og skjematisk kan Norges forbindelser med EF skisseres som følger:

1. Samarbeid på bakgrunn av formelle avtaler

- Frihandelsavtalen med Det Europeiske Økonomiske Fellesskap.
- Frihandelsavtalen med Det Europeiske Kull- og Stålfellesskap.

- 30
- Fiskeriavtalen, en rammeavtale inngått i 1980, som trådte i kraft i juni 1981. (En kvoteavtale om fiske blir forhandlet hvert år i henhold til fiskeriavtalen).

2. Høynivåmøter

- Årlige uformelle drøftelser på politisk nivå om sentrale tosidige og internasjonale spørsmål.

3. Samarbeid på basis av en brevveksling eller andre ordninger

- Skipsfart
- Luft-, land- og kysttransport
- Miljøvern
- Bistandspolitik og Nord/Syd-spørsmål
- Vitenskapelig og teknisk samarbeid. (Deltagelse i visse forskningsprosjekter under COST - Cooperation europeenne dans le domaine de la recherche scientifique et technique).

4. Uformelt samarbeid på ad hoc basis

- Energispørsmål
- Økonomisk og monetær politikk
- Forbrukervern
- Industripolitikk

Norges forbindelser med EF innenfor handelsavtalene omtales nærmere i det påfølgende kap. 3. Kap. 4 omhandler fiskeriforbindelsene, mens det i kap. 5 blir gjort rede for samarbeidet på områder utenfor handelsavtalene og fiskeriavtalen.

KAP. 3. HANDELSAVTALENE, HANDELSPOLITISKE SPØRSMÅL OG SAMHANDELEN

3.1. Handelsavtalen Norge-EØF

Norges handelsavtale med EØF ble undertegnet 14. mai 1973 og trådte i kraft 1. juli 1973.

Avtalen inneholder bestemmelser for innføring av gjensidig frihandel for industrivarer med opprinnelse innen EF/EFTA-området (med unntak for kull- og stålprodukter som omfattes av avtalen med EKSF) og bearbeidede landbruksprodukter. Tollnedtrappingen har funnet sted i samsvar med avtalens forutsetninger

slik at full frinandel for de fleste varer ble gjennomført 1. juli 1977. For en del følsomme varer - ferrolegeringer, aluminium, magnesium, sink - ble tollen avskaffet pr. 1. januar 1980.

Det gjenstår toll på varene på 11-års-listen (papirprodukter) i avtalen. Tollene for disse varer var 1. januar 1983 nedtrappet til 20 pst. av basistollsatsene. Full tollfrihet blir oppnådd 1. januar 1984.

I en brevveksling tilknyttet handelsavtalen har EF gitt visse innrømmelser på import av fisk mot tollkonsesjoner på landbrukssektoren fra Norge. Brevvekslingen og handelen med fisk og fiskeprodukter er nærmere omtalt i kapittel 5, pkt. 2.

I samsvar med handelsavtalen ble det opprettet en blandet komite som skal overvåke gjennomføringen av avtalene. I.o.m. 1980 hadde komiteen to møter hvert år. I 1981 ble ordningen med årlige høynivåmøter på politisk nivå etablert. Det ble derfor som en hovedregel ansett å være tilstrekkelig med ett årlig møte i komiteen. Møtene i Den blandede komite har utviklet seg til å bli formelle og rutinemessige møter.

Fra norsk side har en i flere møter trukket fram problemene for norske eksportvarer som ikke er

omfattet av avtalen med EF, dvs. diverse fisk- og fiskeprodukter, herdet marint fett og fettsyrer. Hittil er problemene vedrørende disse varers tollfrie adgang til fellesskapet uløst.

Den blandede komite har på grunnlag av forslag fra tollkomiteen fattet flere vedtak om endringer i opprinnelsesreglene i avtalens Protokoll 3.

Ordinært møte i Den blandede komite Norge/EØF i 1982 ble holdt 30. november i Brussel. I det norske innlegget ble utviklingen i handelen kommentert, dessuten ble det tatt til orde for å bevare den oppnådde frihandel. I denne forbindelse ble det også uttrykt ønske om at EFs planer for å styrke det interne marked ikke ville virke undergravende for frihandelen. Av enkeltsaker reiste man fra norsk side situasjonen for ferrolegeringerindustrien, forslaget fra EF om importforbud for skinn av ungsel og gjennomføringen av avtalen om handelen med ost mellom Norge og EF som ble inngått 11. april 1983. Videre ble EFs vedtak om forenkling av opprinnelsesreglene kommentert. Tradisjonelle emner som spørsmålet om å inkludere fettsyrer i det vareomfang som handelsavtalen omfatter, samt å søke å finne en løsning på eksporten av herdet fett til Fellesskapet ble også nevnt. Endelig ble enkelte handelspolitiske spørsmål i tilknytning til norsk fiskeeksport tatt

opp. Fellesskapet på sin side ga kommentarer til hvert av disse punktene og anmodet dessuten om snarlige konsultasjoner i forbindelse med en konkret sak vedrørende innkjøpspraksis til installasjoner på den norske kontinentalsokkelen (disse ble avholdt 14. januar 1983).

Den 28. oktober ble det avholdt et ekstraordinært møte i Den blandede komite etter norsk initiativ. Bakgrunnen var EFs planer om å innføre forbud mot import av skinn av ungsel. Dette spørsmålet er som nevnt siden tatt opp i ordinært møte i Den blandede komite samt i spesielle konsultasjoner. EF har foreløpig ikke imøtekommet de norske krav om å avstå fra et slikt forbud. (Det vises forøvrig til kap. 4.6.).

Tollkomiteen under Den blandede komite hadde i 1982 møter i Brussel 27. mai og 25. november.

Tollkomiteen vedtok på møtet i november 1982 EFs forslag om alternative prosentregler for opprinnelsesregler, som ble innført fra 1. april 1983 med 3 års prøvetid.

Fra norsk side anses de nye reglene for å være et skritt i riktig retning, til tross for at det anses for utilstrekkelig i forhold til det opprinnelige forslag fra EFTA-landene fra 1975.

3.2. Avtalen mellom Norge og EKSF

Avtalen mellom Norge og EKSF ble undertegnet 14. mai 1973, men trådte ikke i kraft før 1. januar 1975. Dette skyldes at avtalen måtte ratifiseres av hvert enkelt EF-land. Denne prosedyren ble først avsluttet i november 1974. På gjensidighetsbasis var imidlertid de første tollreduksjoner på varer (jern og stål) som omfattes av EKSF-avtalen blitt foretatt samtidig med iverksettelsen av tollreduksjonene under avtalene med EØF, dvs. 1. juli 1973. Tollen på varer som omfattes av EKSF-avtalen er nå helt nedbygget.

Avtalen inneholder bestemmelser om prisfastsettelsen i handelen med kull- og stålprodukter mellom Norge og Fellesskapet.

I 1977 oppsto det vanskeligheter innen EFs stålindustri. I desember 1977 inviterte Kommisjonen EFTA-landene til drøftelser om et prisarrangement for visse stålprodukter og ferromangan. Drøftelsene førte til at Norge 14. mars 1978 undertegnet en brevveksling med Kommisjonen om et prisarrangement for disse varer. Arrangementet innebar at norske produsenter ved eksport til EF skulle respektere EFs interne priser. Det var ment å vare fram til

31. desember 1978.

Ved brevveksling av 13. november 1978 ble visse halvfabrikata av stål- og ferromangan inkludert i arrangementet. Arrangementet er senere med visse modifikasjoner forlenget til 31. desember 1983. I vedlegg 3 er gitt teksten til brevvekslingen av 11. mars 1983.

Det er opprettet en blandet komite til å overvåke gjennomføringen av avtalen med EKSF. I møtene har partene orientert hverandre om utviklingen på stålmarkedet. På siste møte i komiteen 30. november 1982, orienterte Kommissjonen om situasjonen i EFS stålindustri og de tiltak Fellesskapet hadde iverksatt som forlengelse av krisetiltakene i 1980. Dertil presenterte man fra norsk side de prinsipper man kunne tenke seg å legge til grunn for en eventuell forlengelse av arrangementet i 1983, samt understreket at Norge er en stor nettoimportør av stål fra Fellesskapet.

3.3. Andre handelspolitiske spørsmål

Den 20. november 1979 ble et norsk memorandum overlevert EF-Kommissjonen om områder i tilknytning til handelsavtalen hvor det kan være aktuelt å styrke og utbygge nærmere samarbeid. Memorandumet

omtalte de norske krav som ikke ble imøtekommet under avtaleforhandlingene, nemlig spørsmålet om forbedret markedsadgang og opprettholdelse av tollregimene i Storbritannia og Danmark for visse fiskeprodukter samt for herdet fett og fettsyrer. Man tok også til orde for flersidige drøftelser som allerede var innledet om opprinnelsesregler.

Spørsmålet om forbedret markedsadgang for fisk, fiskevarer, herdet fett og fettsyrer på EFs marked er blitt tatt opp ved en rekke anledninger, blant annet på møtene i den blandede komite mellom Norge og EF. Det er fortsatt ikke funnet noen løsning for disse produkter, men det skjer en løpende kontakt både med EF-Kommisjonen og med enkelte EF-land. Mest utførlig har Norge drøftet disse spørsmål med Storbritannia. Det ble 29. april 1983 overlevert til EF-Kommisjonen et memorandum om markedsadgangen for norsk fisk og fiskevarer.

EF tok i juli 1980 overfor de enkelte EFTA-landene opp spørsmålet om en meningsutveksling om statsstøttetiltak som skaper problemer for frihandelen. Fra norsk side aksepterte man invitasjonen til slike møter. Forutsetningen fra norsk side var at partene baserte drøftelsene på handelsavtalen og ikke gikk inn på berettigelsen av statsstøttetiltakene. Et første møte mellom Norge og EF-Kommisjonen fant sted i mars 1981. De

norske støtteordninger ble her presentert som en del av den generelle økonomiske politikk. Det ble redegjort spesielt for prinsippene bak norsk sektorstøtte til teko-, stål- og skipsbyggingindustrien. Det ble fremhevet at Norge ikke gir statsstøtte til treforedlingsindustrien. En ny runde med informasjonsutveksling om statsstøtte fant sted i Oslo 24. mars 1982. På dette møtet besvarte Kommisjonen spørsmål også om statsstøttetiltak i de enkelte medlemsland i EF. Fra norsk side har en stilt seg åpen for fortsatte statsstøttedrøftinger.

Etter krav fra aluminiumsprodusenter i EF igangsatte Kommisjonen sommeren 1983 anti-dumping undersøkelser mot bl.a. norske eksportører av råaluminium. Den igangsatte prosedyre innebærer ikke at Kommisjonen selv har tatt standpunkt til påstandene om at dumping foreligger.

Eksporten av skinn av ungsel til EF er stoppet opp p.g.a. vedtak innen EF som forhindrer handelen. Gjennom aktiv møtevirksomhet har norske myndigheter forsøkt å sikre fortsatte muligheter for avsetning av selskinn på EF-markedene. Foreløpig synes den politiske situasjon innen EF å hindre en løsning. (Se forøvrig kap. 4.6.)

Norge forhandlet med EF i flere år for å komme fram til en avtale om eksport av ost. Hensikten

har vært å sikre avsetningen av Jarlsbergost på EF-markedet. Det ble holdt flere forhandlingsrunder, og partene kunne parafere avtalen i juli 1982. P.g.a. enkelte problemer med gjennomføringen av avtalen ble avtalen først undertegnet 11. april 1983, den ble da gitt tilbakevirkende kraft til 1. januar 1983.

På høynivåmøtet i juli 1983 ble Norge og EF enige om å forbedre sine kontakter om internasjonale handelspolitiske spørsmål.

3.4. Innpasning av Spania og Portugal i handelsavtalene ved utvidelsen av EF

Spania og Portugal forhandler nå om medlemskap i EF. Forhandlingene trekker i langdrag og de opprinnelige planer om medlemskap fra 1. januar 1984 vil ikke kunne oppfylles. Norge må forhandle med EF-Kommisjonen om innpasning av de to landene i Norges handelsavtaler med EF på samme måte som ved Hellas' tilslutning til EF. Den gang forhandlet EFTA-landene med Kommisjonen bilateralt. Ved gjennomgang og forhandling av protokolltekster satt imidlertid EFTA-landene og Kommisjonen rundt samme bord. Denne forhandlingsform, bilaterale, men simultane multilaterale forhandlinger, bedret EFTA-landenes forhandlingsposisjon overfor

Kommisjonen. Samme form vil derfor bli søkt benyttet i forhandlingene om innpassning av Spania og Portugal i EFTA-landenes handelsavtaler med EF. EFTA-landene har således lagt fram felles memorandum for EF-Kommisjonen om prinsippene for innpassning av Spania og Portugal i handelsavtalene.

På eksportsiden vil utvidelsen av EF neppe få omfattende konsekvenser for Norge. Portugal har gjennom sitt EFTA-medlemskap deltatt i det vest-europeiske frihandelssystem i lang tid. Innpassning av Spania i handelsavtalen er forberedt gjennom den liberalisering av handelen som fant sted gjennom Spanias handelsavtale med EFTA som trådte i kraft 1. mai 1980.

Fra norsk side vil det være en viktig målsetning at Spania ikke oppnår overgangsordninger med EF i forbindelse med tiltredelsen som virker diskriminerende overfor EFTA-landene.

De to søkerlandene, særlig Portugal, er eksportører av tekstiler til forholdsvis lave priser. Dette gjør at Norge med sin utsatte stilling på denne sektoren må ta særskilt hensyn til tekstilproblemet i de forhandlinger som vil bli ført mellom Norge og EF-Kommisjonen. Tekstiler var også et hovedproblem i forhandlingene i forbindelse med det greske medlemskap.

4.5. Samhandel

EF er Norges viktigste handelspartner. Fellesskapets andel av norsk eksport og import samt Storbritannias andel av norsk eksport fremgår av følgende tabell:

År	Import (%)	Eksport (%)	Eksport Storbritannia (%)
1973	45	47	18
1974	42	47	17
1975	44	52	24
1976	44	56	30
1977	45	54	29
1978	45	62	35
1979	47	64	36
1980	48	71	41
1981	46	71	40
1982	45	72	37

Importen fra EF har utgjort omlag 45 pst. av den totale importen gjennom hele perioden handelsavtalene har vært i kraft.

Eksportandelen har imidlertid vist en sterk stigning. Dette skyldes eksporten av olje og gass fra den norske kontinentalsokkelen. I oktober 1975 tok eksporten av olje fra Ekofisk til Teesside til. Fra 1978 omfatter tallene gasseksporten fra Ekofisk til Emden.

Videre viser tabellen Storbritannias dominerede rolle som avtaker av norsk eksport. Dette skyldes at i norsk statistikk er all råolje, fra Ekofisk til Teesside og den norske andelen av olje fra Murchison til Sullom Voe, registrert som eksport til Storbritannia, noe som tilsammen beløper seg til 33 mrd. NOK. Vest-Tyskland avtar også en betydelig andel av norsk eksport med 20 pst, hvorav gasseksporten som føres i land i Emden utgjør ca. 3/5. Det innebærer at Storbritannia og Vest-Tyskland avtar hele 79 pst av vår eksport til EF.

EFs andel av norsk vareeksport, untatt skip, borefartøyer, olje og gass har i hele perioden siden frihandelsdavtalen trådte i kraft vært stabil på ca. 50 pst. fram til 1977 hadde Norge et eksportunderskudd i samhandelen med EF. Eksportoverskuddet siden 1977 skyldes eksporten av olje og gass.

Den totale eksport til EF økte fra 72,7 mrd. kr. i 1981 til 81,6 mrd. kr. i 1982 eller med 12 pst., mens den tradisjonelle eksport økte bare med 2 mrd. kr.

Den totale import fra Fellesskapet økte med 9 pst. fra 1981 til 1982 og utgjorde 45,2 mrd. kr.

Eksportoverskuddet i samhandelen i 1982 var på 36,4 mrd. kr. mot 31,1 mrd. kr. i 1981.

En detaljert oppstilling over eksporten og importen til/fra EF for årene 1981 og 1982 er gitt i vedlegg 1.

En oppstilling over samhandelen mellom Norge og de enkelte EF-land er gitt i nedenstående tabell. Verdien av samhandelen med søkerlandene Spania og Portugal er også tatt med i oppstillingen.

Samhandelen med EFs medlemsland og søkerland 1982

Land	Eksport	Endring i %	Import	Endring i %
	Mill.kr.	1981/82	Mill.kr.	1981/82
Danmark	4.238	3	6.174	14
Belgia/Luxembourg	1.208	16	2.320	-7
Frankrike	2.508	13	3.365	7
Hellas	454	-18	79	23
Irland	182	-14	268	15
Italia	1.582	23	2.336	30
Nederland	7.166	80	3.411	19
Storbritannia	41.426		11.817	-3
Forbundsrepubliken				
Tyskland	22.674	28	15.495	18
EF-10	81.592	12	45.291	9
Spania	551	15	707	-4
Portugal	306	14	533	3
EF-12	82.449	12	46.531	9

KAP. 4. FISKERISPØRSMÅL

4.1. EF - fiskerier og fiskeripolitikk

Generelt

EF-landenes fangst av fisk og skalldyr har i de seneste år ligget på et relativt stabilt nivå, på mellom 4,5 og 5 millioner tonn. P.g.a. ikke umiddelbart sammenlignbare metoder hva gjelder innsamling og behandling av statistisk materiale er det vanskelig å gi mer eksakte opplysninger. Det er fremdeles Danmark som står for det største nasjonale fangstkvantum. Godt over 2/3 av det danske fangstkvantum går til oppmaling, mens de øvrige EF-land i det alt vesentlige benytter sine fangster til konsum.

Strukturpolitikken

I løpet av 1982 er det blitt avviklet en lang rekke Rådsmøter der en har forsøkt å nå enighet om en felles fiskeripolitikk. Manglende evne til å enes om et akseptabelt kompromiss om bl.a. fordeling av kvotene blant de enkelte medlemsstater og om adgangen til de enkelte EF-lands kystfarvann, har blokkert muligheten for å enes om den felles fiskeripolitikk. Mot slutten av året gjorde det

seg gjeldende en voksende optimisme, men det skulle vise seg at Danmark ikke kunne akseptere Kommisjonenens utkast til felles fiskeripolitikk. De øvrige ni medlemsstater hadde da i prinsippet gitt sin tilslutning til dette. Etter enkelte mindre endringer i dansk favør kunne imidlertid også Danmark slutte seg til Kommisjonenens forslag, og 25. januar 1983 ble enighet om den felles fiskeripolitikk oppnådd.

Problemene med å nå denne enighet var knyttet bl.a. til den frist (31. desember 1982) som er fastsatt i tiltredelsaktens artikkel 103 vedrørende erstatning av de tidsbegrensede unntaksordninger om nasjonale fiskerigrænser på 6 og 12 n. mil. Disse ordninger forutsattes erstattet med de opprinnelige regler i grunnforordningen, som gir lik adgang til alle fiskebanker for fartøyer som fører en medlemsstats flagg. Det har i første rekke vært britiske myndigheter som har funnet det vanskelig å akseptere denne bestemmelse, mens franske myndigheter har stått steilt bak kravet om at bestemmelsene skulle iverksettes. Etterhvert som utvidelsesforhandlingene mellom EF og Spania utviklet seg, modererte Frankrike sin holdning. Utsiktene til å måtte slippe spanske fiskere inn i franske kystfarvann var utslagsgivende og bidro til å skape et klima som muliggjorde et fransk-britisk kompromiss. Dermed var et viktig hinder til etablering av den felles fiskeripolitikk eliminert. I avtalen som ble vedtatt, er det bl.a.

47

inkludert en bestemmelse som opprettholder en eksklusiv britisk fiskerigrænse på 12 n. mil fram til år 2002. Etter at problemet med adgang til fiskefeltene var løst, ble oppmerksomheten rettet mot et annet problemområde.

Fordelingen av de enkelte fiskekvoter mellom de enkelte medlemsstatene viste seg da å bli det største og vanskeligste problem i arbeidet med å utvikle en felles fiskeripolitikk. Kommisjonens kvoteforslag for 1982 er basert på følgende kriterier (fastsatt av Rådet i mai 1980):

- hensyntagen til kystområder der befolkningens levevilkår baseres på fiskeriene og på fiskeforedlingsindustrien,
- tap av fangstmuligheter i tredjelands fiskerisoner,
- historiske rettigheter og tradisjonelt fiske.

I juni 1982 vedtok Rådet en forordning som etablerer visse tiltak angående kontroll med det fisket som drives av fartøyer registrert i EF-land. Foruten bl.a. å kreve føring av fangstbok, gir forordningen Kommisjonen anledning til å etablere en egen enhet som vil få det løpende ansvar for inspeksjoner og overvåkninger til havs og i havnene.

Kommisjonen er nå i ferd med å sette opp en egen inspeksjonsenhet. Det er neppe trolig at EF vil kunne få bukt med sitt hovedproblem nummer en overfiske, før man har fått etablert effektiv kontroll både på fangstfeltene og i havnene.

Med bakgrunn i den vedtatte felles fiskeripolitikk blir strukturpolitikken, slik den manifesteres ved en rekke moderniserings- og effektiviseringsplaner, nå viet økt oppmerksomhet. En har vedtatt et treårig program (1983-85) med et budsjett på 250 millioner ECU. I tidligere år har en kun hatt årlige bevilgninger på omtrent 10 pst. av dette beløp. En gjennomgripende restrukturering og modernisering av fiskeflåten spesielt, men også av foredlingsindustrien, har vært en forutsetning helt fra den første grunnleggende strukturforordning ble vedtatt i 1970. Først tidlig i 1983 er det, ved avtalen om den felles fiskeripolitikk, etablert en basis for en effektiv gjennomføring av de strukturpolitiske målsettinger.

Forholdet til tredje land

Den flerårige avtale mellom EF og Canada trådte i kraft 1.1.1982. Avtalen gir EF-fartøy utvidete fiskerettigheter i kanadiske favann mot at enkelte kanadiske fiskeprodukter gis visse tollpreferanser

ved import til EF-landene. Avtalens første virkeår kan ikke sies å ha vært spesielt vellykket. Begge parter, særlig Canada, har gitt uttrykk for stor misnøye.

Utover dette har EF inngått rammeavtaler med en rekke andre stater, både i Europa og blant EF-landenes tidligere kolonier i Afrika.

Markedspolitikken

Et forslag til revidert markedsordning ble fremlagt av Kommisjonen tidlig på høsten 1980. Forslaget sto på Rådets dagsorden i lang tid uten at enighet ble oppnådd. En av grunnene var at den ikke-tidsbegrensede fullstendige tollsuspensjon for sild, som var vedtatt i den opprinnelige markedsordning, skulle utgå. Visse problemer i den nye markedsordning hadde også tilknytning til godkjenning av fiskeriavtalen Canada/EF.

Først i slutten av september 1981 ble det oppnådd prinsipiell enighet om den nye markedsordning, og det formelle vedtak truffet først 29. desember 1981. Som følge av en dansk forutsetning for godkjenning vedtok Rådet at det i de to perioder 1982-83 og 1983-84 hvor fersk og frossen sild er tollbelagt, skal åpnes tollfrie kvoter på henholdsvis

34 700 og 74 000 tonn.

De viktigste endringer i den reviderte markedsordning gjelder produsentorganisasjonenes medvirkning til prisstabiliserende tiltak og den kompensasjon som organisasjonene skal få fra FEOGA når fisk må trekkes tilbake fra førstehåndsomsetningen p.g.a. at de fastsatte minimumspriser ikke blir oppnådd. Visse regler når det gjelder samhandelen med tredjeland er også endret.

Utover de tollreduksjoner EF har gitt i avtaler med tredjeland, kan EF på ensidig grunnlag fastsette hel eller delvis tollsuspensjon for de enkelte varer. Dette har vært særlig aktuelt i perioder hvor EFs foredlingsindustri har hatt behov for råstofftilførsler fra tredjeland. I de senere år har imidlertid EF praktisert en mer restriktiv linje hva gjelder slike suspensjoner, idet en lang rekke nå er opphevet.

4.2. Handelspolitiske fiskerispørsmål

Under handelsavtaleforhandlingene mellom Norge og EF i 1973 gikk Fellesskapet imot at fiskevarer skulle omfattes av handelsavtalen. Fra norsk side derimot ble det lagt stor vekt på å få tollreduksjoner for den tradisjonelle eksport av norske fiskevarer.

I en særskilt brevveksling av 16. april 1973 i tilknytning til handelsavtalen ("fiskebrevet") ble det bestemt at Efs tollsatser for enkelte fiskevarer gradvis skulle reduseres fra 1. januar 1974 til 1. juli 1977. Fra norsk side ble det nødvendig å prioritere de varer som frihandelen innen EFTA hadde utviklet en stor eksport av til Storbritannia. Som motytelse måtte Norge redusere importrestriksjonene på en rekke jordbruksvarer fra EF.

Efs tollsatser for fiskevarer skulle gradvis innføres i de nye medlemsstatene, Danmark, Irland og Storbritannia, slik at tollene for de ulike varene fra 1. juli 1977 ble den samme i alle EF-land. For flere fiskevarer som var frihandelsvarer i EFTA, som fryst filet og fiskehermetikk, innebar dette en vesentlig økning av tollene ved eksport til Storbritannia og Danmark.

Tollreduksjonene for de fiskevarer som omfattes av brevvekslingen tilknyttet handelsavtalen Norge-EF er gitt nedenfor.

	EFs felles tolltariff	Konsesjoner til Norge
Fryst fiskefilet (unntatt størje)	15%	3%
Panert fryst fiskefilet (unntatt laks, størje, bonitt og makrell)	15%	3%
Brislinghermetikk	20%	12%
Krabbehermetikk	16%	7,5%
Fryste pillede reker	20%	7,5%

Det var flere viktige varegrupper som enten falt helt utenfor eller ikke fikk en tilfredsstillende ordning i avtalen. Dette var fiskehermetikk, ferskfisk, fiskemel og herdet marint fett.

Fellesskapets autonome og midlertidige tollsuspensjoner for visse fiskeprodukter har vært av stor betydning for norsk eksport. Kommisjonens forslag til ny markedsordning som innebærer en mer restriktiv linje for tollpolitikken, ble vedtatt av Rådet i 1981. Fra norsk side vil det være en prioritert oppgave å arbeide aktivt for å bedre forutsetningene for handelen med fisk og fiskeprodukter.

4.3. Fiskeriforbindelsene Norge-EF

Kort tid forut for Norges og EFS opprettelse av 200 n. mils fiskerisone fra 1. januar 1977 innledet Norge og EF formelle forhandlinger i Brussel, etter at Kommisjonen på Rådsmøtet 30. oktober 1976 hadde fått fullmakt til å forhandle med tredjeland på vegne av Fellelesskapet om fiskerispørsmål.

Rammeavtalen for fiskeriene mellom Norge og EF ble ferdigforhandlet 25. april 1977, men undertegnet først 27. februar 1980. Den trådte i kraft 16. juni 1981.

Avtalens bestemmelser er imidlertid i praksis blitt anvendt før tidspunktet for ikrafttredelsen i henhold til enighet mellom partene.

Hovedinnholdet i avtalen er at hver part skal tillate fiskefartøyer fra den annen part å fiske innenfor sitt fiskerijurisdiksjonsområde. Fisket er begrenset til de kvoter som hver av partene etter konsultasjoner fastsetter for den annen parts fiske. Det skal tilstrebes en tilfredsstillende balanse i det gjensidige fiske. Balansen skulle være nådd innen utgangen av 1982. Dette har medført at EFS fiske i norsk sone er redusert. Avtalen inneholder ellers betingelsene for fisket, bestemmelser

om samarbeid om forvaltning og vern av fiskebestandene
m.v.

4.4. Gjennomføringen av kvoteprotokollene

Det er i gjennomføringen av kvoteprotokollene at de vesentligste problemene i forholdet til EF oppstår. Dette er en følge av at EF ennå ikke har vært i stand til å vedta en felles fiskeripolitikk (slik enighet ble som nevnt nådd først 25. januar 1983). Problemene er blitt forsterket av at tilgjengelige fiskemengder blir stadig mindre. Kort forklart innebærer den manglende felles fiskeripolitikk at det ikke foreligger noe rådsvedtak som grunnlag for Kommisjonen til å gi medlemsstatene bindende pålegg m.h.t. forvaltningen av fiskebestandene.

I praksis har den manglende enighet om en felles fiskeripolitikk medført at Rådet har vært ute av stand til å treffe beslutninger om totalkvoter og fordeling av kvoter på medlemsstatene. Medlemsstatene har dermed lagt til grunn det de mener er en rimelig andel for sine fiskere. Resultatet har vært et til dels betydelig overfiske på flere av de viktigste bestandene de siste årene. Særlig alvorlig har situasjonen vært for torsk og makrell som begge er fellesbestander som vandrer mellom norsk sone og EF-sone. Etter at sildefisket i Nordsjøen ble

gjenopptatt i 1981 etter å ha vært stanset siden 1977, har det også vært et til dels betydelig overfiske av sild.

Et vedtak om felles fiskeripolitikk vil ikke i seg selv løse problemene i fiskeriforbindelsene mellom Norge og EF. Først når bestemmelsene er satt ut i praksis og kan håndheves, er det grunnlag for å vente forbedring.

4.5. Kvoteavtalen Norge-EF for 1982

Etter to konsultasjonsrunder (Oslo 10-11.12.81 og Brussel 18-19.12.81) ble kvoteavtalen for 1982 parafert i Brussel 19. desember 1981. Konsultasjonene var, i likhet med tidligere år, vanskelige.

De viktigste emner under konsultasjonene var totalkvote (TAC) for konsumfiskbestandene i Nordsjøen, forvaltningen av makrellbestandene (Nordsjø-bestanden og den vestlige bestand) og norsk rekekvote ved Grønland. Kvoteavtalen ble endret etter konsultasjoner våren og sommeren 1982, som bl.a. førte til at Norge fikk en sildekvote i den sørlige del av Nordsjøen og ellers øket sine kvoter av industrifisk.

Konsultasjoner om kvoteavtalen for 1983 fant sted

29-30. november 1982 i Oslo og 13-14. desember 1982 i Brussel. Fra EFS side var det et sterkt ønske om å komme fram til en avtale forut for et avgjørende rådsmøte om den felles fiskeripolitikk, og det lyktes derfor å komme til enighet tross store vanskeligheter i enkelte spørsmål, som reguleringen av Nordsjø-makrellen og norsk fiske etter vestlig makrell. Fra norsk side klarte man også å få EF til å godta 0-kvota for lodde i Barentshavet og dermed stoppet videre dansk loddefiske i Svalbard-sonen.

Kvoteartalen med Norge var en del av den pakke som lå på Rådets bord i forbindelse med den felles fiskeripolitikk, og ble derfor ikke godkjent før 25. januar 1983. Fra 1. januar var det således stopp i det gjensidige fiske, i likhet med hva det har vært i de senere år, og fisket ble gjempptatt fra 26. januar 1983. I mai-juni ble det holdt konsultasjoner om revisjon av kvoteartalen, først og fremst om TAC og kvoter for Nordsjø-sild. Det ble her oppnådd enighet, men avtalen er senere blitt blokkert i EF pga. intern uenighet i Rådet om fordeling av sildekvoten. Etter en kortvarig sildestopp i juli har Norge fått anledning til å fiske 2/3 av sildekvoten på 31 000 tonn i EF-sonen.

Etter langvarige forhandlinger klarte partene Norge, Sverige og EF å enes om en kvoteartale for

fisket i Skagerrak og Kattegat i 1982. Det skulle senere vise seg at EF, p.g.a. interne uoverensstemmelser, ikke godkjente avtalen, noe som betød at man for annet år på rad måtte avvikle fisket i disse farvann uten en felles regulering. For 1983 har det derimot lyktes å komme fram til en kvoteavtale som ble undertegnet og trådte i kraft allerede 24. mars 1983.

4.6. Sel

Europaparlamentet vedtok 11. mars 1982 en resolusjon med henstilling til Kommissjonen bl.a. om å innføre importforbud for skinn og avledede produkter av grønlandssel- og klappmyssunger. I påfølgende kontakter med Kommissjonen avviste Norge en anmodning å innstille fangsten av selunger. Man viste også til at et importforbud for selprodukter ville være i strid med frihandelsavtalen. Kommissjonen fremsatte 20. oktober 1982 et forslag til forordning om importforbud for visse selprodukter. Forslaget hadde ikke i første rekke utspring i fiskeripolitiske eller handelspolitiske overveielser, men synes begrunnet i miljøvernsmessige hensyn.

Etter anmodning fra Norge ble det holdt et ekstraordinært møte i den blandede komite 28. oktober for å diskutere det foreslåtte importforbud. En

norsk delegasjon ledet av statssekretæren i Fiskeridepartementet besøkte i november enkelte av medlemsstatene for å presentere det norske syn.

Miljøvernministrene vedtok på rådsmøte 17. desember 1982 en resolusjon som anmodet Kommisjonen om å fortsette konsultasjonene med de berørte stater og avgi rapport innen 1. mars 1983. Innen samme frist skulle Rådet treffe et endelig vedtak. I mellomtiden forpliktet medlemsstatene seg til å treffe tiltak innen rammene av sin nasjonale kompetanse for å forhindre import av visse selprodukter.

Videre konsultasjoner mellom Kommisjonen og Norge og Canada førte ikke til noen avklaring. På nytt rådsmøte 28. februar 1983 vedtok miljøvernministrene et direktiv om importforbud for visse selprodukter. Direktivet gjelder fra 1. oktober 1983 til 1. oktober 1985 medmindre Rådet vedtar noe annet med kvalifisert flertall. Kommisjonen skal rapportere til Rådet innen 1. september 1983.

I fortsatte samtaler med Kommisjonen har Norge fremholdt at det som følge av markedssituasjonen ikke vil bli fanget selunger de kommende 2-3 år, og at et importforbud derfor er overflødig. Et forbud vil være i strid med frihandelsavtalen og et negativt element i forholdet mellom Norge og EF.

KAP. 5. SAMARBEID PÅ OMRÅDER UTENFOR HANDELS-
AVTALENE OG FISKERIAVTALEN. BILATERALE
KONTAKTORDNINGER PÅ ULIKE FAGFELTER

5.1. Skipsfart

I forbindelse med inngåelsen av handelsavtalene mellom Norge og EF ble det avgitt en erklæring i april 1973 om at Norge ønsket fremtidig samarbeid med EF om skipsfartsspørsmål i de organer og på de måter som måtte vise seg hensiktsmessig.

Siden juni 1977 har Norge hatt regelmessige skipsfartspolitiske kontakter med EF-Kommisjonen. Etter norske faginstansers syn har disse kontakter og samtaler om spørsmål av felles interesse vært meget nyttige og gitt Norge anledning til å fremme synspunkter på ulike sider av utformingen av skipsfartspolitikken innen EF. På møtet mellom daværende utenriksminister Frydenlund og EF-Kommisjonens visepresident Haferkamp i juni 1981, ble det avtalt å formalisere kontaktene ytterligere gjennom en brevveksling. Brevvekslingen, som ble undertegnet 30. juli 1981, fastsetter kontakter om skipsfartspolitiske spørsmål, med sikte på å fremme samarbeid og utveksling av synspunkter. Kontaktene, som finner sted to ganger i året, dekker så vel

multilaterale som bilaterale spørsmål av felles interesse. I 1982 ble det avholdt kontaktmøter i Oslo 5.-6. mai 1982 og i Brussel 24.-25. november 1982. Hittil i 1983 er det avholdt et møte i Bergen 19.-20. april.

5.2. Luft-, land- og kysttransport

Kontakter mellom Norge og EF om luftfartsspørsmål ble etablert etter at det i løpet av 1979 kom bevegelse i EFs luftfartspolitik ved at Kommisjonen la frem et omfattende memorandum herom. Danmarks deltagelse i EF og SAS-samarbeidet har også reist en rekke spørsmål som direkte berører norske interesser.

Som resultat av det første høynivåmøtet mellom Norge og EF-Kommisjonen ble det 30. juli 1981 undertegnet en brevveksling om luftfart, vei-, jernbane- og kysttransport. Brevvekslingen forutsetter kontakter to ganger pr. år. Kontaktmøter om luftfartsspørsmål fant i 1982 sted i Oslo 6. mai og i Brussel 25. november. Et tilsvarende kontaktmøte ble holdt i Bergen 19. april 1983.

I senere år er det også innledet forhandlinger mellom EF og bl.a. Norge om gjensidig liberalisering av forskjellige former for landtransporttjenester.

I 1982 ble det inngått en slik avtale for visse busstransporter (ASOR-avtalen).

5.3. Miljøvern

2. februar 1981 ble det inngått en brevveksling mellom Norge og Kommisjonen hvor det avtales at embetsmenn skal møtes en gang årlig for å utveksle synspunkter på arbeidet innen miljøvernsektoren. Foruten årlige møter gir ordningen adgang til ekspertmøter på områder av felles interesse. Det første møtet mellom Norge og EF etter den nye kontaktordningen ble arrangert i Oslo 30. september 1981. Av saker som ble drøftet, skal nevnes status i miljøvernarbeidet i Norge og innen EF, luftforurensninger, oljeforurensninger til havs, samt internasjonalt miljøvernssamarbeid (i bl.a. OECD, UNEP, ECE og Washington-konvensjonen (om internasjonal handel med truede dyre- og plantearter)). Det har senere funnet sted ett kontaktmøte i Brussel 22. september 1982.

5.4. Bistands- og nord/syd-spørsmål

Kontaktmøter mellom Norge og EF om bistandsspørsmål er blitt holdt siden 1977. Sommeren 1980 ble det for første gang holdt et møte med Kommisjonen om

multilaterale nord/syd-spørsmål, med vekt på forberedelsene til globale forhandlinger og den nye internasjonale utviklingsstrategien. Regelmessige kontaktmøter om disse spørsmål ble formalisert og utvidet gjennom en brevveksling mellom Norge og EF-Kommisjonen 15. mars 1982. Kontaktmøter vil finne sted en gang årlig, vekselvis i Brussel og Oslo. Det første møtet under denne ordningen fant sted i Brussel 11. juni 1982. Neste møte ble holdt 16. mai 1983 i Oslo, og dreiet seg særlig om forberedelsene til UNCTAD VI samt en del bilaterale spørsmål (Zimbabwe, det regionale samarbeidet i det sydlige Afrika m.v.).

5.5. Olje- og energispørsmål

Det har vært relativt regelmessige møter mellom Norge og EF på embetsmannsnivå og statsrådsnivå om olje- og energispørsmål i de siste år. Møtene har vært av gjensidig orienterende karakter.

Møte på statsrådsnivå fant sted i Oslo 4. mars 1982, mellom olje- og energiministern Vidkunn Hveding og EF-Kommisjonens visepresident Etienne Davignon. Industriminister Bratz deltok også på møtet. Fra norsk side ble det gitt en orientering om generelle petroleumpolitiske spørsmål, konsesjonspolitikk, status og planer for

utbygging/transport på kontinental sokkelen og avsetningspolitikk. Fra EF-Kommisjonens side ble det orientert om generelle energipolitiske spørsmål (forbrukerutvikling, energiforsyning, inkl. beredskapsplaner).

Nytt kontaktmøte ble holdt 10. januar 1983, da statsråd Hveding avla gjenbesøk i Brussel. Det ble da bl.a. oppnådd enighet om at Norge og EF-Kommisjonen skal utveksle opplysninger i forbindelse med en gass-studie som Kommisjonen har under arbeide. Davignon ventes på nytt til Norge i oktober 1983.

5.6. Økonomisk og monetær politikk

I 1979 ble en uformell bilateral kontaktordning etablert mellom ledende embetsmenn i Finansdepartementet og EF-Kommisjonen. På møtene utveksles synspunkter på den internasjonale økonomiske utvikling på kort og mellomlang sikt og på faglige spørsmål i tilknytning til den økonomiske politikk.

For norske myndigheter er EFS økonomiske prognoser et nyttig supplement til det materiale som utarbeides av OECD. Videre har drøftelsen av den økonomiske politikken som føres innen EF - særlig i de store EF-landene - gitt innsikt i de problemer EF står overfor. I fremtiden er det tenkt at disse møtene

også skal omfatte valutaspørsmål. Kontaktmøter har funnet sted i Oslo 26. mars 1982 og 15. april 1983 samt i Brussel høsten 1982. I mai 1983 besøkte handelsminister Skauge EF-kommisjonen og fremførte norske synspunkter på spørsmål som skulle behandles på det økonomiske toppmøte i Williamsburg.

På høynivåmøtet i juli 1983 ble Norge og EF enig om å forbedre sine kontakter om internasjonal økonomi samt samarbeidet i internasjonale organisasjoner av økonomisk karakter. Partene fant det også ønskelig å utvide kontaktene mellom EF og det norske Finansdepartement om økonomisk politikk. Finansminister Presthus planlegger å besøke EF i januar 1984.

5.7. Forbrukerpolitikk

Et første kontaktmøte om forbrukerspørsmål mellom embetsmenn og eksperter fra Norge og EF fant sted i Brussel 28.-30. april 1981. På møtet og senere på høynivåmøtet mellom Norge og EF i juni 1981 var det enighet om at det ville være nyttig med regelmessige kontakter. Det fant på dette grunnlag sted et kontaktmøte i Oslo 14.-15. september 1982. På høynivåmøtet i juli 1983 ble Norge og EF enig om ønskeligheten av å formalisere kontaktene gjennom en brevveksling, og utkast til en slik foreligger.

5.8. Vitenskapelig og teknisk samarbeid (COST)

Samarbeidet innen "Cooperation europeenne dans la domaine de la recherche scientifique et technique (COST)" som ble etablert i 1971, er åpent for deltagelse av europeiske land utenfor EF. Grunnleggende motiv for COST er samarbeidet innen forskningsområder av felles interesse, utveksling av resultater og en mer effektiv utnyttelse av forskningsmidlene. Prosjektsamarbeidet koordineres av COST.

I 1982 deltok Norge i åtte prosjekter: (1) teleinformatikk, (2) alternative drivstoffer, (3) oseanografisk og meteorologisk bøyenett i europeiske farvann, (4) marikultur, (5) kystnære bunnsamfunns økologi, (6) høytemperaturmaterialer for energiomdanning, (7) analyse av organiske mikroforurensninger i vann, og (8) utvikling av metoder for slambehandling.

Dessuten deltok Norge som observatør i prosjektet atmosfæriske forurensninger, og var aktivt med i det forberedende arbeid vedrørende prosjektene akvatisk biomasse og plantekulturer.

5.9. Industripolitiske spørsmål

Ved det første høynivåmøtet Norge-EF i juni 1981 var partene enige om at man burde opprette kontakt for å foreta utveksling av synspunkter og informasjon om industripolitikk. Saken ble gjenstand for fornyet oppmerksomhet ved det annet høynivåmøte i Brussel i juni 1982, hvor det i pressemeldingen het at "Partene ble enige om å opprette uformelle kontakter om industripolitiske spørsmål. Det første kontaktmøte vil finne sted i Oslo høsten 1982". Et slikt kontaktmøte ble holdt 23.-24. september 1982, og partene ble da enige om å ta sikte på å videreføre drøftelsene i løpet av første halvår 1983. Dette ble fulgt opp ved et møte i Brussel 27.-28. juni 1983.

5.10. Norges forhold til det europeiske valutasamarbeid

Etter den alvorlige knekk som i 1971 ble tilføyet det globale valutasystem innen rammen av Bretton Woods-avtalen, etablerte EF-landene i 1972 et eget valutasamarbeid, "slangen", med sikte på å begrense kursutslagene på sine valutaer. Norge sluttet seg til "slangen" i mai 1972 som søkerland til EF-medlemsskap. Det forhold at Norge ble stående utenfor EF fikk ikke konsekvenser for slangesamarbeidet,

som fortsatte som et teknisk samarbeid mellom de enkelte lands sentralbanker.

Norges deltagelse i slangesamarbeidet var motivert ut fra et ønske om å støtte samarbeidet for å stabilisere de valutakurser som har stor betydning for Norge utenriksøkonomi.

Slangesamarbeidet ble i 1979 avløst av det mer omfattende europeiske valutasystem EMS (European Monetary System). Mange elementer fra den tidligere valutasingen er bygget inn i EMS. Dessuten kommer etableringen av en europeisk valutaenhet (ECU, jfr. kap. 1.3.) som hjørnestein i systemet sammen med kredittordninger og opplegg til en videreutvikling av EMS. Hovedmålsettingen med EMS er å skape en sone med valutastabilitet i Vest-Europa.

Norge besluttet i 1979 å stå utenfor det nye europeiske valutasystem. Bakgrunnen for det norske standpunkt var bl.a. at et eventuelt valutasamarbeid innen EMS bare ville omfatte en begrenset del av Norges varebytte med utlandet. Andre momenter som også ble tillagt vekt var hensynet til den økonomiske utviklingen i Norge, den økonomiske politikken i EF-landene og forholdet til valutaer utenfor samarbeidet, spesielt US-dollar. Norges deltakelse vil eventuelt kunne vurderes på nytt, dersom Storbritannia og Sverige - to av våre viktigste

handelspartnere - skulle bli tilsluttet EMS.

Besøksutveksling

I tillegg til de besøk på politisk nivå som er nevnt i det foregående tas sikte på at statsminister Willoch skal besøke EF-kommisjonen i november 1983. EF-kommisjonær Contogeorgis - ansvarlig for transport- og fiskerispørsmål - er invitert til Norge høsten 1983, men det ser ut til at besøket først lar seg realisere i 1984.

KAP. 6. GENERELLE SLUTTBEMERKNINGER

Året 1982 kan for EF ikke karakteriseres som de store gjennombrudds år. Det er heller karakteristikken "de små skritt" som synes passende.

Fellesskapet har - sin tradisjon tro - hatt sine kriser. Dets evne til å løse krisene ved pragmatiske kompromisser har på nytt vist seg å være god.

Fellesskapets organer anklages ofte for ikke å være effektive. Beslutninger uteblir, eller kommer i beste fall for sent, heter det. Det paradoksale er at denne kritikk ofte kommer nettopp fra de kretser som er mest motvillige til å avstå nasjonal

kompetanse til Fellesskapets organer og dermed bidra til å sette disse organer i stand til effektivt å ivareta de oppgaver traktatene pålegger dem.

Året 1982 markerer en ytterligere konsolidering av EF som en økonomisk maktfaktor, minst på lik fot med Japan og USA, og foran den annen supermakt, Sovjetunionen.

Fellesskapet makter i større grad enn tidligere å organisere sin økonomiske tyngde til effektive forhandlingsfremstøt overfor de to andre hovedpartene i internasjonal handel, USA og Japan. Det som utvilsomt har medvirket til dette er at det gjennom EPS er skapt bedre forbindelseslinjer mellom fellesskapets økonomiske og politiske interesser.

Fellesskapets tiltrekningskraft på utviklingslandene synes bare å øke. Dette henger sammen med EFS tiltagende økonomiske styrke og forbedrede evne til koordinert, internasjonal opptreden, samtidig som utviklingslandene anser faren for internasjonale komplikasjoner for mindre ved å inngå i samarbeidsprosjekter med EF enn med de to supermakter.

For det store flertall land utenfor Europa blir i stigende grad Europa synonymt med EF. Dette er en utvikling som særlig de europeiske land som ikke er medlem av EF bør være oppmerksom på.

Alminnelige opplysninger

1.1. De Europeiske Fellesskap. Offisielle norske navn og forkortelser. Alminnelig språkbruk

Det Europeiske Økonomiske Fellesskap - EØF

Det Europeiske Kull- og stålfellesskap - EKSF

Det Europeiske Atomenergifellesskap - EAF (EURATOM)

De Europeiske Fellesskap - EF

EKSF ble opprettet ved Paris-traktaten av 18. april 1951 og EØF og EURATOM ved Roma-traktatene av 25. mars 1957. Hvert av Fellesskapene har status som juridisk person (artikkel 6 i EKSF-traktaten, artikkel 210 i EØF-traktaten og artikkel 184 i EURATOM-traktaten). Det er derfor juridisk korrekt å anvende benevnelsen "De Europeiske Fellesskap".

Alminnelig språkbruk i Fellesskapslandene og i Norge har imidlertid gått i retning av "Fellesskapet" og Det Europeiske Fellesskap.

EF-Rådet har tatt følgene av dette og bestemt at betegnelsen "Det Europeiske Fellesskap" heretter også kan benyttes i dokumenter som ikke er rettsakter,

og når dette ikke kan føre til misforståelser (brev
 av 26. juli 1978 til Europa-Parlamentet, jfr. De
 Europeiske Fællesskabers Tidende Nr. 312, 1980,
 s. 25).

1.2. Offisielle navn og forkortelser på engelsk, fransk og tysk

Engelsk:

The European Economic Community - EEC
 The European Coal and Steel Community - ECSC
 The European Atomic Energy Community - EAEC (EURATOM)
 The European Communities - EC

Fransk:

La Communauté économique européenne - CEE
 La Communauté européenne du charbon et
 de l'acier - CECA
 La Communauté européenne de l'énergie atomique -
 CEEA (EURATOM)
 Les Communautés européennes - CE

Tysk:

Die Europäische Wirtschaftsgemeinschaft - EWG
 Die Europäische Gemeinschaft für Kohle und Stahl
 - EGKS
 Die Europäische Atomgemeinschaft - EAG (EURATOM)
 Die Europäischen Gemeinschaften - EG

1.3. Den europeiske regneenhet ERE og den eurøpeiske valutaenhet ECU

Den europeiske regneenhet ERE som ble innført i 1975 er definert som en "kurv" der de enkelte EF-landenes valutaer inngår med fast beløp. Mengden av medlemslandenes valuta i "kurven" ble i sin tid fastsatt ut fra landenes økonomiske vekt.

Da Det europeiske monetære system (EMS) trådte i kraft den 13. mars 1979, innførte man samtidig Den europeiske valutaenhet ECU (European Currency Unit). Definisjonen av ECU er identisk med ERE, bortsett fra at den inneholder en revisjonsklausul som gir adgang til endringer i sammensetningen av valutaene i kurven.

Den 9. april ble ECU innført for den felles landbrukspolitik (CAP) og 1. januar 1980 for fiskerisektoren. Tidligere ble alle priser innen landbruket og fisket fastsatt i en regneenhet RE. Ved overgangen til ECU ble priser uttrykt i RE omregnet til ECU, multiplisert med koeffisienten 1.208953. Samtidig ble de "grønne" kurser justert slik at prisnivået i nasjonale valutaer forble uforandret.

Fra og med 1. januar 1981 er ERE erstattet med ECU på alle områder der ERE tidligere har vært benyttet. I denne markedsrapport er ECU stort sett brukt.

Verdien av 1 ECU var pr. 21. juli 1983:

Belgiske og luxembourgske franc	45,4691
Tyske mark	2,27160
Nederlandske gylde	2,54071
Pund sterling	0,578593
Danske kroner	8,19028
Franske franc	6,83276
Italienske lire	1344,91
Greske drakmer	74,8232
(Norske kroner	6,45311)

1.4. EFs offisielle publikasjoner.

Abonnement/bestilling

EFs offisielle kunngjøringer (OK) (på dansk "De Europeiske Fællesskabers Tidende") utkommer på samtlige offisielle fællesskapspråk, unntatt irsk.

Kunngjøringsbladet finnes komplett på dansk i

Regjeringskvartalet:

Forvaltningstjenestene
Dokumentasjonstjenesten
Postboks 3129 Dep
Oslo 1
Tlf. (02) 11 99 70

"Bulletin of the European Communities" utgis av
Kommissjonens generalsekretariat (rue de la Loi
200 B-1049 Brussel) og utkommer 11 ganger i året
(en utgave dekker juli og august). Utkommer på
felleskapslandenes språk (og spansk). Særskilte
tillegg (offisielt materiale fra Kommissjonen) utgis
også. Finnes komplett bl.a. i Biblioteket,
Utenriksdepartementet.

Kommissjonens årsrapporter: Kommissjonen fremlegger
årlige rapporter i samsvar med artikkel 18 i
Traktaten om opprettelse av ett felles Råd og en
felles Kommissjon for De Europeiske Fellesskap.
Rapporten bærer på dansk betegnelsen: ".....ende
Alminnelig Beretning om De europæiske Fellesskabers
Virksomhet". Den offentliggjøres vanligvis hvert
år i februar/mars.

Abonnement på eller enkelutgaver av EFs publikasjoner
kan bestilles fra:

Kontoret for De Europeiske Fællesskabers Officielle
publikasjoner
Boite postale 1003
Luxembourg
Tlf. (352) 49 00 81

eller fra

J. H. Schultz Bokhandel
Møntergade 19
DK-1116 København
Tlf. (01) 14 11 95

I de nordiske land, som i resten av verden, sørger
EF for at et visst antall offentlige og
universitets-institusjoner får nødvendig dokumentasjon
om Det Europeiske Fellesskap. I Norge er dette:

Det Norske Nobel institutt
Biblioteket
Drammensveien 19
Oslo 2
Tlf. (02) 44 20 63

I Danmark utgir EF-Kommisjonens informasjonskontor
i København enkelte publikasjoner. Nærmere

opplysninger om disse kan rettes til Utenriksdepartementet,

1. økonomiske kontor, eller direkte til:

EF Kommisjonen

Presse- og informasjonskontor

Gammel Torv 4/6

DK - 1004 København K

Tlf. (01) 14 41 40

Telex: 16402 comeur dk

VEDLEGG 2

Samhandelen Norge-EF

TABELL I

NORSK EKSPORT TIL EF 1981 OG 1982

SITC	Varespesifikasjon	1981		1982	
		Mill.kr	Endr.% 80/81	Mill.kr	Endr.% 81/82
0	Matvarer og levende dyr	2 310	10	2 554	11
	- Fisk og fiskevarer	1 796	7	2 116	18
	-- Fersk eller kjølt fisk, unntatt sild inkl. fileter	288	8	372	29
	-- Fryst fisk unntatt fileter	97	-19	123	26
	-- Fryste fileter av fisk unntatt sild	410	0	479	17
	-- Saltet fisk unnt. sild	104	-14	193	86
	-- Tørrfisk	202	14	223	10
	-- Klippfisk	234	-2	268	15
	-- Tilberedt eller konser- vert krepsdyr eller bløtdyr	188	1	117	-38
	- Fiskemel	299	36	191	-36
1	Drikkevarer og tobakk	18	13	14	8
2	Råvarer, ikke spiselige unntatt brensel	2 534	7	2 416	-5
	- Huder og skinn rå	185	-10	183	-1
	- Tømmer, trelast og kork	217	-40	258	19
	- Papirmasse og papiravfall	912	27	910	-
	-- Mekanisk tremasse	274	4	245	-11
	-- Sulfittcellulose	65	0	77	18
	-- Rå gjødningsstoffer og rå mineraler	321	-2	345	7
	- Malmer og avfall av metall	711	11	584	-18
ex3	brenselstoffer, unntatt råolje og gass fra kontinental sokkelen	2 435	12	2 298	-5
4	Dyre- og plantefett, olje og voks	304	15	274	-10

Kjemiske produkter	2 598	4	2 840	9
- Kunstgjødsel	452	-8	467	3
- Plast, regen. cellulose, kunstharpikser	881	2	973	10
Bearbejdede varer i.e.n.	10 468	-2	10 612	10
- Papir og papp og varer derav	2 123	4	2 151	1
-- Avispapir	1 089	11	1 100	-
-- Annet trykkipapir	270	-15	265	-
- Jern og stål	2 145	-4	2 280	6
-- Ferromangan	291	-12	304	2
-- Ferrosilicium	543	-7	649	19
-- Ferrosiliciummangan	297	11	329	11
- Metaller unntatt jern og stål	5 183	-4	5 110	-1
-- Kopper, ubearbejdet, ulegert	211	-24	182	18
-- Nikkel, ubearbejdet, ulegert	471	49	484	3
-- Aluminium, ubearbejdet	3 402	-7	3 445	2
-- Aluminiumsplater og -bånd	220	5	276	25
-- Sink, ulegert, ubearbejdet	131	22	90	31
- Varer av metaller i.e.n.	405	0	470	16
Maskiner og transportmidler unntatt skip og boreplattformer	3 034	21	4 019	33
Forskjellige ferdigvarer	1 009	8	992	-2
- Møbler	136	-19	130	-4
- Klær	151	9	141	-7
- Vitenskapelige og tekniske instrumenter	322	46	319	-1
Varer ikke gruppert etter art.	164	61	297	81
<hr/>				
Ialt unntatt råolje, gass skip og boreplattformer	24 245	2	25 869	7

ex3	Råolje	30 677	10	31 919	4
ex3	Gass fra Kontinental- sokkelen	16 116	25	21 649	34
ex7	Skip	815	139	1 706	109
ex7	Boreplattformer	225	-	449	99
Ialt		72 078	12	81 592	13

TABELL II

NORSK EKSPORT TIL EF 1981 OG 1982

SITC	Varespesifikasjon	1981		1982	
		Mill.kr	Endr.% 80/81	Mill.kr	Endr.% 81/82
0	Matvarer og levende dyr	1 852	14	1 629	-12
	- Korn og kornvarer	381	47	289	-9
	- Frukt og grønnsaker	320	5	366	14
	- Sukker, sukkervarer og honning	581	39	359	-38
	- Kaffe, te og krydderier	211	0	242	14
1	Drikkevarer og tobakk	228	10	200	-12
2	Råvarer, ikke spiselige unntatt brensel	1 113	7	993	-11
	- Rå gjødningsstoffer og rå mineraler	301	1	325	8
	- Animalske og vegetabiliske varer	197	-3	215	9
ex3	Brenselstoffer, smøreoljer	8 029	-9	7 685	4
4	Dyre- og plantefett, - olje og voks	48	-38	68	42
5	Kjemiske produkter	3 749	0	3 955	6
	- organiske og uorganiske kjemiske produkter	990	-5	912	8
	- Farge- og garve- stoffer	279	0	290	4
	- Medisinske og farma- søytiske produkter	403	16	471	17

- Flyktige oljer og parfymestoffer m.v.	357	12	439	23
- Plast, regen. cellulose og kunst-harpikser	1 016	-5	1 088	7
6 Bearbejdede varer i.e.n.	7 765	-3	9 282	20
- Gummivarer	458	2	514	12
- Papir, papp og varer derav	418	16	439	5
- Tekstilgarn, -stoffer og varer	1 336	-4	1 359	2
- Varer av ikke-met. mineraler	741	3	825	11
- Jern og stål	2 145	-8	2 330	9
- Metaller unntatt jern og stål	884	2	925	5
- Varer av metaller i.e.n.	1 541	0	2 622	70
7 Maskiner og transportmidler unntatt skip	12 077	6	14 061	16
- Industrimaskiner og utstyr	5 462	-1	6 222	14
- Elektriske maskiner og apparater	2 047	1	2 325	14
- Kjøretøyer for veg	2 679	20	3 344	25
8 Forskjellige ferdige varer	5 365	6	6 209	16
- Møbler	566	29	679	20
- Klær	1 684	9	2 020	20
- Fottøy	402	-10	443	11
- Vitenskapelige og tekniske instrumenter	580	5	651	12
- Fotografiske og optiske artikler m.v.	398	-4	440	11
9 Varer ikke gruppert etter art	132	54	154	16
<hr/>				
Ialt unntatt skip	40 357	1	44 233	10
ex7 skip	1 170	-	1 058	-9
<hr/>				
Ialt	41 527	4	45 291	9
<hr/>				

Brevveksling mellom Norge og EF om handelen
med stål og stålprodukter i 1983

Brussels, 11 March 1983

Sir,

I have the honour to acknowledge receipt of your letter of today worded as follows:

"Sir,

I have the honour to inform you as follows:

The Norwegian Authorities, at the request of the Commission of the European Communities, declare their agreement to extend the period of validity of the Arrangement on trade in certain iron and steel products between the two parties, which was the subject of their exchanges of letters of 14 March 1978, 12 February 1979, 15 February 1980, 3 March 1981 and 9 March 1982 up to 31 December 1983.

The following modifications to the Arrangement are hereby made:

The Norwegian Authorities take note of the situation foreseen for 1983 in Community consumption and of the information that the measures introduced under Commission Decision 2794/80/ECSC of 31 October 1980 establishing a system of steel production quotas for undertakings in the iron and steel industry have been extended until 30 June 1983 by Commission Decision 1696/82/ECSC of 30 June 1982, amended by Commission Decisions 2751/82/ECSC of 6 October 1982 and 3324/82/ECSC of 8 December 1982.

With reference to paragraph 1, subparagraph 2 of the exchange of letters of 14 March 1978, the Norwegian Authorities take note that the Commission has published guidance prices for a certain number of steel products (Official Journal No L 370 of 29 December 1982). The list of these products is given in Annex 1 which replaces Annex 1 of the exchange of letters of 14 March 1978.

The Norwegian Authorities are assured that the Norwegian industry will not take advantage of the

measures taken with regard to or by the Community industry in relation to the situation in the Community market in 1983.

The Norwegian Authorities also take note of the importance the Commission attaches to the regional aspects of the Arrangement; these aspects should command particular attention in 1983.

The Norwegian Authorities have been informed that the Commission for its part has noted the reference made by the Norwegian Authorities to the situation foreseen for 1983 in Norwegian steel consumption, and the fact that traditionally Norwegian imports of steel from the Community are about twice as high as Norwegian exports to the Community. Total consumption of steel in Norway is not expected to change significantly in 1983. Imports of steel are expected high level of steel consumption in the offshore sector, giving the ECSC steel works possibilities to maintain their exports to Norway.

Bearing in mind the internal market situations and the measures taken in this field, both parties agree that their objective will be reciprocally balanced development of imports and exports.

In view of this, both parties agree that developments in the flows of trade will be monitored. If in the course of this monitoring, either party considers that the imports from the other party of the iron and steel products concerned are not developing in harmony with the above objective, including its regional aspects, the parties shall consult in order to assess the situation. In any event consultations will be held not later than 1 July 1983 in order to examine the situation.

Further the Norwegian Authorities take note, with reference to paragraph 3 a and b of the exchange of letters of 14 March 1978, that the Commission's communication concerning basic prices for steel products is that published in Official Journal No L 321 of 17 November 1982.

Please accept, Sir, the assurance of my highest consideration."

I have the honour to confirm the agreement of the Commission with the contents of your letter.

Please accept, Sir, the assurance of my highest consideration.

On behalf of the Commission
of the European Communities

K. EWIG
Head of division

His Excellency
Mr. Christian BERG-NIELSEN
Ambassador
Head of the Mission of Norway
to the European Communities
rue Archimede, 17
1040 BRUSSELS

PRODUCTS SUBJECT TO GUIDANCE PRICES

Hot-rolled wide strip

Narrow strip

Hot-rolled sheet, not including strip

Medium and heavy plate

Cold-rolled sheet (coiled)

Wire rod (for netting)

Wire rod (for drawing)

Ribbed concrete reinforcing bars 42 kg/mm² min.

Merchant bars: - category 1
 - category 2
 - free cutting steels

Sections and beams: - category 1
 - category 2a
 - category 2b
 - category 2c
 - category 3

Hot dipped galvanised sheets

Electro-zinc coated sheets

Brussels, 14 March 1983

Sir,

I have the honour to inform you of the following:

With reference to paragraph 6, page 2 of the exchange of letters of 11 March 1983 renewing for 1983 the arrangement between Norway and the Commission of the European Communities on trade in certain iron and steel products, the Commission informs the Norwegian Authorities that it attaches particular importance to the timing of the traditional patterns of trade and will ask for special consultations as foreseen in that paragraph if problems arise.

Please accept, Sir, the assurance of my highest consideration.

K. Ewig

Head of Division

Brussels, 15 March 1983

Sir,

The Norwegian authorities note the information given by the Commission in its letter of 14 March 1983. In this connection they wish to point out that lack of flexibility easily can lead to a situation where one does not achieve the development in the trade in the iron and steel products concerned, which yield maximum benefit to both parties. A change in the Norwegian pattern of imports seems to be taking place. The Community producers which freely can deliver their products to the Norwegian market will no doubt benefit from an adaption to this change. This should be kept in mind when monitoring Community imports from Norway.

H.E. Mr Christian Berg-Nielsen
Ambassador
Head of the Norwegian Mission
to the European Communities
rue Archimede, 17
1040 BRUSSELS

*De siste hefter
i samme skriftserie:*

Nr. 14 — september 1982: Internasjonal handelspolitikk
i åttiårene — kommentarer
til en OECD-studie

Nr. 15 — januar 1983: GATTs ministermøte
Nord/sør-handel
Norsk OECD-initiativ

ISBN-82-7177-147-7